පාළිපාඨ මඤ්ජරී

නවීන භාගය.

පාළිපාඨ මඤ්ජරී

නවීන භාගය

ශාස්ත්‍රාචාර්ය පණ්ඩිත
කහඳුමෝදර චන්ද්‍රකීර්ති ශ්‍රී පියරතන
ස්ථවිරයන් වහන්සේ

පාළිපාඨ මඤ්ජරී

නවීන භාෂය

මෙම පොත පිරිසිදුව තබා ගනු මැනවි.

පාළිපාඨ මඤ්ජරී

නවීන භාගය

කෝට්ටගොඩ සුදර්ශන බිම්බ මහා විහාරාධිපති වූ ද
සෞගතෝදය විද්‍යාලයේ ප්‍රධානාචාර්ය වූ ද
ශාස්ත්‍රාචාර්ය පණ්ඩිත

කහඳාමෝදර චන්ද්‍රකීර්ති ශ්‍රී පියරතන
ස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ
විසින් සම්පාදිතයි

සංඥාපනය

පිරිවෙන්වල ද පාසැල්වල ද පාළි භාෂාව ඉගෙන ගන්නා ආධුනිකයන්ගේ පහසුව පිණිස අළුත් මගක් ගෙන අප විසින් ලියන ලද **පාළිපාඨ මඤ්ජරි** නම් වූ පාළි පාඩම් පොත් පෙළ අධ්‍යාපන මණ්ඩලය විසිනුදු පිළිගන්නා ලදුව පාළි ඉගෙන ගන්නවුන් අතර ජනප්‍රිය වී තිබෙනු දැක්ම මහත් ධෛර්‍යයකි.

මේ ඒ පාළි පාඩම් පොත් පෙළේ **නවීන** (Primer) **භාගයයි**. පාළි ඉගෙනීම පටන් ගන්නවුන්ට වඩාත් පහසු පාඩම්වලින් යුත් මෙබඳු කුඩා පොතක් ලිවීමේ අවශ්‍යතාව අපට පෙනී ගියේ එහි පළමුවැනි පොත ලියුවාට පසුවය. මේ එහි ප්‍රතිඵලයයි.

මෙහි නාම වරනැගිලි දැක්වීමේ දී ඒ ඒ විභක්තිවලට එක් එක් වචනය බැගින් යොදන ලද්දේ ශිෂ්‍යයාගේ මුලික දැනීමට එය ප්‍රමාණවත් යයි කල්පනා කළ බැවිනි. ආලපන විභක්තිය මෙහි දක්වා නැත. මෙහි වචන තෝරීම හා ඒවා පාඩම්වල යෙදීම ද ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම විකෙන් විකා දියුණුවන අන්දමට ක්‍රමානුකූලවමනා සැලකිල්ලෙන් කරන ලදි. මුල් මුල් පාඩම්වලින් ඉගෙන ගත් වචනවලින් ම පසු පසු පාඩම් පිළියෙල වී ඇති බව දැක්ක හැකිය. 23 වෙනි 30 වෙනි පාඩම් දෙක ශිෂ්‍යයා මේ පොතෙන් ම ඉගෙන ගත් වචනවලින් ගළපා සෑදූ පාඩම් බැවින් **ස්වශක්තියෙන්** වුව ද එහි අදහස අවබෝධ කරගත හැකිය.

පාඩම් කීපයක් දැක්වූ පසු ඒ පාඩම් අභ්‍යාසයෙහි යෙදීම පිණිස **පාඨසම්පිණ්ඩන** ද (Revisions) **අභ්‍යාස ප්‍රශ්න** ද (Exercises) මෙහි යොදා ඇත.

මෙහි සියලු හිමිකම් අප වෙත ඇවුරුනේය.

මිටා,

පණ්ඩිත කහඳාමෝදර ධම්මරතන ස්ථවිරයෝය.

සෞගතෝදය විද්‍යාලය,
කෝට්ටගොඩ, මාතර.

පාලිපාඨ මඤ්ජරී

නවීන භාගො

නමො තිලොක තිලකස්ස

---

1. පඨමො පාඨො

පුරිසො	දෙවො
කුමාරො	බාලකො
රුක්ඛො	වානරො
අස්සො	ගජො

ගච්ඡති
ධාවති
තිට්ඨති
නිසීදති
පතති
හසති

පුරිසො ගච්ඡති.	අස්සො ධාවති.
කුමාරො ධාවති.	වානරො තිට්ඨති.
දෙවො නිසීදති.	ගජො ගච්ඡති.
බාලකො හසති.	කුමාරො හසති.
රුක්ඛො පතති.	බාලකො නිසීදති.

2. දුතියො පාඨො

පුරිසා	දෙවා
කුමාරා	බාලකා
රුක්ඛා	වානරා
අස්සා	ගජා

ගච්ඡන්ති
ධාවන්ති
තිට්ඨන්ති
නිසීදන්ති
පතන්ති
හසන්ති

පුරිසා ගච්ඡන්ති.	අස්සා ධාවන්ති.
කුමාරා ධාවන්ති.	වානරා තිට්ඨන්ති.
දෙවා නිසීදන්ති.	ගජා ගච්ඡන්ති.
බාලකා හසන්ති.	කුමාරා හසන්ති.
රුක්ඛා පතන්ති.	බාලකා නිසීදන්ති.

3. තතියො පාඨො

(පුථමා) පුරිසො- පුරුෂ(තෙම) පුරිසා- පුරුෂයෝ(තුමූ)
(දුතියා) පුරිසං- පුරුෂයා පුරිසෙ- පුරුෂයන්

නරො	- මිනිසා	සූකරො	- ඌරා
ගොණො	- ගොනා	සුනඛො	- බල්ලා
මිගො	- මුවා	රථො	- රථය
නාගො	- නයා	ගාමො	- ගම

හරති	- ගෙන යයි	ආහරති	- ගෙන එයි
මාරෙති	- මරයි	පස්සති	- බලයි

නයති - ගෙනයයි

නරො ගොණං හරති.
නාගො මිගං මාරෙති.
කුමාරො පුරිසං පස්සති.
බාලකො වානරං ආහරති.
නරා සුනඛෙ පස්සන්ති.
පුරිසා සූකරෙ මාරෙන්ති.
බාලකා ගාමං ගච්ඡන්ති.
පුරිසො රථං නයති.
හත්ථො නාගං මාරෙති.
නරා සූකරෙ මාරෙන්ති.
බාලකා රථෙ ආහරන්ති.
කුමාරා ගජෙ හරන්ති.

4. චතුත්ථො පාඨො

අහං	– මම	මයං	– අපි
ලොකො	– ලෝකයා	මයූරො	– මොනරා
අලොකො	– ඵලිය	කාකො	– කපුටා
ධම්මො	– ධර්මය	මණ්ඩූකො	– මැඩියා
මග්ගො	– මාර්ගය	සීහො	– සිංහයා

ගච්ඡාමි	– යමි	ගච්ඡාම	– යමු
පස්සාමි		පස්සාම	
ධාවාමි		ධාවාම	
නිසීදාමි		නිසීදාම	
මාරේමි		මාරේම	
හරාමි		හරාම	

අහං මග්ගං පස්සාමි.
මයං මයූරෙ ආහරාම.
ලොකො ආලොකං පස්සති.
අහං නිසීදාමි.
සුනඛො මණ්ඩූකං මාරෙති.
මයං මිගෙ ආහරාම.
බාලකා කාකෙ පස්සන්ති.
අහං අස්සං නයාමි.
සීහා මිගෙ මරෙන්ති.
මයං ගාමං ගච්ඡාම.
කාකො මණ්ඩූකං මාරෙති.
අහං රථං හරාමි.

5. පඤ්චමො පාඨො

(තෘතියා) පුරිසෙන (කරණ) { පුරුෂයා විසින් / පුරුෂයා කරණ කොට ගෙන } පුරිසෙහි { පුරුෂයන් විසින් / පුරුෂයන් කරණ කොට ගෙන } (තෘතියා) (කරණ)

ආකාසො	–	අහස	සකුණො	–	පක්ෂියා
කණෙණ	–	කන	හත්ථො	–	අත
ආහාරො	–	ආහාර	චන්දො	–	චන්ද්‍රයා
පදීපො	–	පහන	සූරියො	–	සූර්‍යයා

උදෙති	–	උදාවෙයි.	ජීවති	–	ජීවත් වෙයි.
සුණාති	–	අසයි.	සොභති	–	හොබියි.
		ජ්‍වලෙති	–	දැල්වයි.	

සූරියො උදෙති.
පුරිසො රථෙන ගච්ඡති.
මයං කණෙණහි සුණාම.
සකුණා ආකාසෙන ගච්ඡන්ති.
අහං ධම්මෙන ජීවාමි.
ආකාසො චන්දෙන සොභති.
අහං රථෙන ගාමං ගච්ඡාමි.
නරා ආහාරෙන ජීවන්ති.
බාලකො හත්ථෙන පදීපං ජ්‍වලෙති.
අහං ධම්මං සුණාමි.
ඉත්ථො පදීපෙහි සොභති.
මයං සූරියං පස්සාම.

6. ඡට්ඨො පාඨො

(චතුත්ථී)
පුරිසස්ස { පුරුෂයාට / පුරුෂයාගේ. පුරිසානං { පුරුෂයන්ට / පුරුෂන්යගේ
(ඡට්ඨී)

කුක්කුටො	– කුක්කුළා	බිළාලො	– බළලා
හංසො	– හංසයා	පුත්තො	– පුත්‍රයා
පාදෙ	– පාදය	තාපසො	– තාපසයා

දෙති – දෙයි. ගණ්හාති – ගනියි.

පුරිසො බාලකස්ස ආහාරං දෙති.
පුත්තස්ස අස්සං ධාවන්ති.
නරො තාපසස්ස ධම්මං සුණාති.
හංසානං පාදෙ සොභන්ති.
බිළාලො පුරිසානං කුක්කුටෙ ගණ්හාති.
සූරියො ලොකස්ස ආලොකං දෙති.
අහං කුමාරානං මයූරෙ පස්සාමි.
බාලකො පුත්තානං මිගෙ ආහරති.
මයං පුරිසස්ස අස්සෙ ගණ්හාම.
බිළාලා තාපසානං සකුණෙ මාරෙන්ති.
කුමාරා සීහස්ස පාදෙ පස්සන්ති.
තාපසො නරස්ස පදීපං දෙති.

7. සත්තමො පාඨො

(පඤ්ඤම්)

පුරිසසමා – පුරුෂයා කෙරෙන්

පුරිසෙහි – පුරුෂයන් කෙරෙන්

ත්වං – තෝ, ඔබ **තුමෙහ** – තොපි

කුහිං – කොහි **කසමා** – කවරහෙයකින්

නික්ඛමති – නික්මෙයි. **භායති** – බය වෙයි.

ආරුහති – නුගියි. **කරොති** – කරයි.

ත්වං	**ගච්ඡසි** – යෙහි	**තුමෙහ**	**ගච්ඡථ** – යවු
ත්වං	**ධාවසි**	**තුමෙහ**	**ධාවථ**
ත්වං	**තිට්ඨසි**	**තුමෙහ**	**තිට්ඨථ**

සූරියසමා ආලොකො නික්ඛමති.
කසමා ත්වං භායසි?
සකුණො රුක්ඛසමා පතති.
ත්වං ගාමස්මා ගච්ඡසි.
තුමෙහ කුහිං ගච්ඡථ?
මයං ගාමං ගච්ඡාම.
බිලාලො රුක්ඛෙහි පතන්ති.
කසමා ත්වං රුක්ඛං ආරුහසි?
අහං නරසමා රථං ගණ්හාමි.
බාලකා සීහෙහි භායන්ති.
තාපසා ගාමෙහි නික්ඛමන්ති.
කසමා ත්වං මයූරං ආහරසි?
තුමෙහ කුහිං ධාවථ?
පුරිසො රථං කරොති.
අහං ගාමසමා ආගච්ඡාමි.

8. අට්ඨමො පාඨො

(සත්තමි)

පුරිසස්මිං – පුරුෂයා කෙරෙහි
පුරිසෙසු – පුරුෂයන් කෙරෙහි

පබ්බතො – පර්වතය
සකටො – ගැළ (කරත්තය)
සමුද්දො – මුහුද
මඤ්චො – ඇඳ

වසති	– වසයි	**පසීදති**	– පහදියි
වසන්ති	– වසත්	**පසීදන්ති**	– පහදිත්
වසසි	– වෙසෙහි	**පසීදසි**	– පහදිහි
වසථ	– වසහු	**පසීදථ**	– පහදිහු
වසාමි	– වසමි	**පසීදාමි**	– පහදිමි
වසාම	– වසමු	**පසීදාම**	– පහදිමු

ත්වං කුහිං වසසි?
අහං ගාමස්මිං වසාමි.
බාලකා පබ්බතෙසු ධාවන්ති.
සකටො මග්ගස්මිං ගච්ඡති.
තාසමා තුම්හෙ මඤ්චෙසු නිසීදථ.
නරා දෙවෙසු පසීදන්ති?
සුනඛා කුහිං වසන්ති.
සුනඛා ගාමෙසු වසන්ති.
කුමාරො රථස්මිං තිට්ඨති.
තුම්හෙ සමුද්දස්මිං වසථ.
පුරිසා සකටෙහි ගච්ඡන්ති.
සීහා පබ්බතෙසු වසන්ති.
අහං සකටෙන ගාමං ගච්ඡාමි.
තුම්හෙ ගාමස්මිං තිට්ඨථ.
මයං පබ්බතස්මිං තිට්ඨාම.

REVISION 1. පාඨ සම්පිණ්ඩණය

නාම වරනැගීම

Noun Declension අකාරාන්ත පුල්ලිඞ්ග ශබ්ද

		එක වචන	බහු වචන
ප්‍රථමා	–	පුරිසො	පුරිසා
ද්විතීයා	–	පුරිසං	පුරිසෙ
තෘතීයා } කරණ }	– –	පුරිසෙන	පුරිසෙහි
චතුර්ථී } ෂෂ්ඨී }	– –	පුරිසස්ස	පුරිසානං
පඤ්චමී	–	පුරිසස්මා	පුරිසෙහි
සප්තමී	–	පුරිසස්මිං	පුරිසෙසු

Verbal Declension ආඛ්‍යාත වරනැගීම. වර්තමාන කාලය

		එක වචන	බහු වචන
ප්‍රථම පුරුෂ	–	සො ගච්ඡති	තෙ ගච්ඡන්ති
මධ්‍යම පුරුෂ	–	තවං ගච්ඡසි	තුම්හෙ ගච්ඡථ
උත්තම පුරුෂ	–	අහං ගච්ඡාමි	මයං ගච්ඡාම

නාමපද: Nouns

1. පුරිසො
   කුමාරො
   රුක්ඛො
   අස්සො
   දෙවො
   බාලකො
   වානරො
   ගජො

3. නරො
   ගොණො
   මිගො

   නාගො
   සුකරො
   සුනඛො
   රථො
   ගාමො

4 ලොකො
   ආලොකො
   ධම්මො

   මගධො
   මස්සරො
   කාකො

   මණ්ඩූකො
   සීහො

5. අක්ඛාසො
   කණ්ණො
   ආහාරො
   පදීපො
   සකුණො
   හත්ථො

   වත්ථු
   සූරියො

6. කුක්කුටො
හංසො
පාදෙ
බිළාලො
පුත්තො
තාපසො

8. පබ්බතො
සමුද්දො
ස කටො
මඤ්ඤා

සර්වනාම පද: Pronouns

4. අහං
මයං

7. ත්වං
තුමෙහ

නිපාත පද: Indeclinables

7. කුහිං
කස්මා

ක්‍රියා පද: Verbs

1. ගච්ඡති
ධාවති
තිට්ඨති
නිසීදති
පතති
හසති

3. හරති
ආහරති

5. උදෙති
සුණාති
ජීවති
සොභති
ජාලෙති
මාරෙති
පස්සති
නයති

6. දෙති
ගණ්හාති

7. නික්ඛමති
ආරුහති
භායති
කරොති

8. වසති
පසීදති

ඔබ මෙතෙක් උගත් පාළි වචන					
නාමපද	42	විභක්ති අටෙ වරනැඟුණු පද	16	බැගින්	672
ක්‍රියාපද	24	පුරුෂ තුනේ වරනැඟුණු පද	6	,,	144
සර්වනාම	4	--- ---	---		4
නිපාත	2	--- ---	---		2
මූලිකපද	72	විභක්ත්‍යන්ත පද	---		822

Exercise 1 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළනු.

1. මිනිස්සු. 2. දෙවියාට. 3. ලමයින්ගේ. 4. ගසෙහි. 5. මොකරුන් විසින්. 6. හංසයන්. 7. මැඹියන්ට. 8. මුවන් කෙරෙන්. 9. ඇඳක්වල. 10. අශ්වයන් කරණකොට ගෙන, 11. අහසෙහි. 12. මාගීයන්හි. 13. තාපසයන්ට. 14. රථයෙන්. 15. අත්වල. 16. බල්ලන් විසින්. 17. බළලුන්ගේ. 18. කුකුළාට 19. (ඇතා කරණකොට ගෙන. 20. සිංහයන්.

Exercise 2 – අභ්‍යාසය

1. යයි. 2. දුවයි. 3. සිටිත්. 4. ගනිමි. 5. සිනාසෙමු. 6. හිඳිත්. 7. බලහි. 8. මරත්. 9. කරමි. 10 ගනියි. 11. වසමු. 12. හොඹියි. 13. අසනු. 14. දුවමු. 15. ජීවත් වෙයි. 16. හිඳිමි. 17. මරමි. 18. කරහි. 19. සිනාසෙයි 20. වැටෙන්. 21. පහදිත්. 22. නික්මෙයි. 23. බයවෙමි. 24. දල්වත්. 25. නහින්නෙහි.

Exercise 3 – අභ්‍යාසය

1. මිනිහා යයි. 2. ළමයා සිනාසෙයි. 3. මම අසමි. 4. අපි හිඳිමු. 5. ගස වැටෙයි. 6. වඳුරෝ දුවත්. 7. මම බලමි. 8. කුමාරයා ජීවත් වෙයි. 9. තෝ යන්නෙහි. 10. තොපි වැටෙහු. 11. මම පහදිමි. 12. සූර්යයා උදාවෙයි. 13. අශ්වයෝ වැටෙත්. 14. අපි ගෙන යමු. 15. තෝ බය වෙහි.

Exercise 4 – අභ්‍යාසය

1. මම රථයෙන් ගමට යමි. 2. කුමාරයා අතින් පහනක් ගෙන එයි. 3. සිංහයා මුවා මරයි. 4. පළිත යෙහි මොනරු වසත්. 5. අපි ඇඳන්වල හිඳිමු. 6. මිනිස්සු දෙවියන් කෙරෙහි පහදිත්. 7. නුඹ කුමක් හෙයින් ගසට නගින්නෙහි ද? 8. තාපසයෝ ගමෙන් නික්ම යත්. 9. බලල්ලු මිනිසුන්ගේ කුකුළන් අල්ලති. 10. හංසයාගේ පාදයන් බලමි. 11. බල්ලා මැසියන් මරයි. 12. තෙපි කුමක් හෙයින් සඳ බලව් ද? 13. නුඹ කොහි දුවන්නෙහි ද? 14. ලමයා ගුසෙන් වැටෙයි. 15. දෙව්වරු අහසින් ගමන් කරත්. 16. ලමයි සිංහයන්ට බය වෙති.

i. මේ වාක්‍යයන්ට කතෘපද සොයනු.

1	.....ධාවන්ති.	6	.....නිකඛමථ.
2	.....ආරුහති.	7	.....වසාම.
3	.....පස්සාමි.	8	.....දෙන්ති.
4	.....පතන්ති.	9	.....ජීවාම
5	.....නිසීදසි.	10	.....තිට්ඨති.

ii. මේ වාක්‍යයන්ට ක්‍රියාපද යොදනු.

1	බාලකා	6	තුමෙහ .....
2	වනෙ	7	මයං .....
3	අහං	8	අසෙසා .....
4	සීහා	9	දෙවා .....
5	වානරා	10	රුක්ඛා .....

iii. මේ වාක්‍යයන්ට කතෘ කර්ම පද යොදනු.

1	.....ගච්ඡති.	6	.....ජාලෙති.
2	.....ආහරාමි.	7	.....ආහරන්ති.
3	.....ආරුහථ.	8	.....ගණ්හාමි.
4	.....මාරෙති.	9	.....සුණාථ.
5	.....පස්සාම.	10	.....දෙති.

9. නවමො පාඨො

ප්‍රථමා } චිත්තං - සිත චිත්තානි - සිත්
ද්විතීයා }

සීලං	-	සීලය	ඵලං	-	ගෙඩිය
නගරං	-	නුවර	තිණං	-	තණ කොළ
උදකං	-	ජලය	ඛීරං	-	කිරි

රක්ඛති - රකියි
ඛාදති - කයි
පිවති - බොයි
නච්චති - නටයි

රුක්ඛසමා ඵලං පතති.
තාපසො සීලං රක්ඛති.
ගොණා තිණානි ඛාදන්ති.
මයං නගරං ගච්ඡාම.
පුරිසස්ස චිත්තං පසීදති.
වානරා ඵලානි ඛාදන්ති.
ත්වං උදකං ආහරසි.
බාලකො ඛීරං පිවති.
පබ්බතෙසු මයූරා නච්චන්ති.
ත්වං උදකං ආහරසි.
බාලකො ඛීරං පිවති.
පබ්බතෙසු මයූරා නච්චන්ති.
අහං සීලං රක්ඛාමි.
තුම්හෙ ඛීරං පිවථ.
මයං තාපසෙසු පසීදාම.
සීහා පබ්බතෙසු මිගෙමාරෙන්ති.
අහං රුක්ඛෙසු ඵලානි පස්සාමි.
බාලකො ගොණස්ස තිණං ආහරති.

10. දසමො පාඨො

තෘ ක- චිත්තෙන-සිත විසින් චිත්තෙහි - සිත් විසින්
සිත කරණකොට සිත් කරණකොට

ච. භ - චිත්තස්ස { සිතට / සිතේ } චිත්තානං { සිත් වලට / සිත් වල }

ප. චිත්තස්මා-සිත කෙරෙන් චිත්තෙහි-සිත් කෙරෙන්

ස. චිත්තස්මිං-සිතෙහි චිත්තෙසු-සිත් වල

පදුමං	- පියුම	නෙත්තං	- ඇස
පීඨං	- පුටුව	ආයුධං	- ආයුධය
රූපං	- රූපය	වනං	- වනය
පුප්ඵං	- මල	පුඤ්ඤං	- පින
උය්‍යානං	- උයන	පාපං	- පව

විකසති - පිපෙයි ආගච්ඡති - එයි
මුඤ්චති - මිදෙයි-මුදවයි. පහරති - ගසයි

පදුමානි විකසන්ති.
කුමාරා පීඨේසු නිසීදන්ති.
මයං නෙත්තේහි රූපානි පස්සාම.
නරා පාපස්මා චිත්තං මුඤ්චන්ති.
සීහා වනේසු වසන්ති.
කුමාරා උය්‍යානස්මිං නච්චන්ති.
අහං පුප්ඵං ආහරාමි.
පුත්තේ පුඤ්ඤේ චිත්තං පසීදති.
උය්‍යානං පුප්ඵේහි සොභති.
පුරිසො ආයුධේන පහරති.
උය්‍යානස්මිං රුක්ඛේහි ඵලානි පතන්ති.
තාපසා වනස්මා ආගච්ඡන්ති.
බාලකා පාපානි කරොන්ති.
උය්‍යානේසු පුප්ඵානි විකසන්ති.

11. එකාදසමො පාඨො

වාණිජො	–	වෙළෙන්ද	කස්සකො	–	ගොවියා
ලෙඛකො	–	ලියන්නා	කම්මකාරො	–	කම්කරුවා
චොරො	–	සොරා	ගොපාලො	–	ගොපල්ලා
මිත්තො	–	මිත්‍රයා	දූසො	–	දූසයා

සොතං	–	කන
සුසානං	–	සොහොන
මූලං	–	මුල, මුදල්
ඡත්තං	–	කුඩය

චොරො සුසානස්මිං තිට්ඨති.
දූසා ඡත්තානි ආහරන්ති.
කස්සකො ආයුධං ගණ්හති.
මිත්තො රුක්ඛස්ස මූලස්මිං නිසීදති.
කම්මකාරො ලෙඛකස්ස ඡත්තං හරති.
නගරෙසු වාණිජා වසන්ති.
අහං සොතෙන සුණාමි.
ගොපාලානං මිත්තා පුක්කුණි කරොන්ති.
වාණිජස්ස පුත්තො ගොණස්ස තිණං දෙති.
කස්මා ත්වං වනස්මා ආගච්ඡසි?
කස්සකස්ස පුත්තො උය්‍යානස්මිං නිසීදති.
කම්මකාරානං මිත්තා වනෙසු වසන්ති.
කුහිං පදුමානි විකසන්ති?
කස්මා තුම්හෙ සුසානං ගච්ඡථ?
අහං කුමාරස්ස උය්‍යානං රක්ඛාමි.

12. බාදසමො පාඨො

වත්ථං	– වස්ත්‍රය	දානං	– දානය, දීම
යානං	– යානය	ධනං	– ධනය
සුඛං	– සැප	දුක්ඛං	– දුක

කථං – කෙසේ එත්ථ – මෙහි
අත්ථි – ඇත, තිබේ තත්ථ – එහි

ච,–ද ත් (සමුච්චයාර්ථයෙහි නිපාතය)

විරොචති – බබළයි
උග්ගණ්හාති – උගනියි
ලභති – ලබයි
සයති – නිදයි

චන්දො ච සූරියො ච ආකාසස්මිං විරොචන්ති.
වානරා ඵලානි ච පුප්ඵානි ච බාදන්ති.
බාලකා කුහිං උග්ගණ්හන්ති.
පුරිසො දානං දෙති.
කුමාරො සුඛෙන වසති.
මයං සීලං රක්ඛාම.
ගොපාලො කථං ඛීරං ලභති?
අහං තත්ථ ධම්මං උග්ගණ්හාමි.
එත්ථ දුසා ච කම්මකාරා ච වසන්ති.
කථං තුම්හෙ සුඛං ලභථ?
චොරස්ස හත්ථස්මිං වත්ථං අත්ථි.
කුමාරා යානෙන උය්‍යානං ගච්ඡන්ති.
නරො පාපෙන දුක්ඛං ලභති.
බාලකො මඤ්චස්මිං සයති.
මිත්තස්ස හත්ථස්මිං ධනං අත්ථි.
කථං එත්ථ තුම්හෙ දුක්ඛස්මා මුච්චථ?

REVISION 2 – පාඨ සම්පිණ්ඩනය

නාම වරනැඟීම

Noun Declension අකාරාන්ත නපුංසක ලිඞ්ග ශබ්ද.

ප්‍ර.	මි.	–	චිත්තං	චිත්තානි
තෘ.	කා.	–	චිත්තේන	චිත්තේහි
ච.	ෂ.	–	චිත්තස්ස	චිත්තානං
ප.		–	චිත්තස්මා	චිත්තේහි
ස.		–	චිත්තස්මිං	චිත්තේසු

නාමපද: Nouns

9.	චිත්තං	රූපං	සුසානං
	සීලං	පුප්ඵං	මූලං
	නගරං	උය්‍යානං	ඡත්තං
	උදකං	නෙත්තං	12. වත්ථං
	ඵලං	ආයුධං	යානං
	තිණං	වනං	දුනං
	ඛීරං	පුණ්ඩරීකං	ධනං
10.	පදුමං	පාපං	සුඛං
	පිඨං	11 සොතං	දුක්ඛං

11.	වාණිජෝ	කාසසකෝ
	ලෙඛකෝ	කම්මකාරෝ
	චෝරෝ	ගොපාලෝ
	මිත්තෝ	දූසෝ

ක්‍රියාපද: Verbs

9.	රක්ඛති	10.	විකසති	12.	විරොචති
	ඛාදති		මුඤ්චති		උග්ගණ්හාති
	පිවති		ආගච්ඡති		ලභති
	නච්චති		පහරති		සයති

නිපාත පද: Indeclinables

11.	කථං	එත්ථ
	අත්ථි	තත්ථ
		ච

ඔබ මෙතෙක් උගත් පාළි වචන

මුල් පාඩම් අටෙන්

මූලික පද	72	විභක්ත්‍යන්ත පද	822

9–12 පාඩම් වලින්

නාම පද	35	වරනැගුණු පද	(35 × 16)	560
ක්‍රියා පද	12	,,	(12 × 6)	72
නිපාත පද	5	—	—	5
මූලික පද	124	විභක්ත්‍යන්ත පද		1469

Exercise 5 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළනු:

1. වඳුරෝ ගෙඩි කති. 2. අපි කිරි බොමු. 3. සිංහයෝ පර්වතයන්හි වසත්. 4. ඔබ කුමක් හෙයින් උයනට යන්නෙහිද? 5. වෙළෙන්ද අතින් ආයුධ ගනිති. 6. ගොපල්ලා සොහොනෙහි හිඳිති. 7. මෙහි දැසයාගේ කුඩය තිබේ. 8. සොරා මිත්‍රයන්ගේ අශ්වයන් ගෙනයති. 9. ලමයි රථයෙන් නුවරට යති. 10. වෙළෙන්දෝ ද කම්කරුවෝ ද උයනෙහි නිදත්. 11. පියුම් කොහි පිපෙත් ද? 12. මම පුටුවේ හිඳිමි. 13. මිත්‍රයෝ නුවරින් එති. 14. අපි ඇස් වලින් බලමු. 15. මිනිස්සු දත් දෙති. 16. කොහේ තොපි මෙහි සැප ලබහු ද?

Exercise 6 – අභ්‍යාසය

1. සොරාගේ අතෙහි ආයුධයක් තිබේ. 2. අහසෙහි ඉර ද සඳ ද බබලත්. 3. ලියන්නන්ගේ මිත්‍රයෝ නගරයෙහි වසත්. 4. දෙවියන්ගේ උයනෙහි මොනරු නටත්. 5. මම ඇතුන් ද මුවන් ද බලමි. 6. ලමයි පාරේ දුවත්. 7. නුවරෙහි මිනිස්සු පින් කරත්. 8. ගොපල්ලාගේ පුත්‍රයා අශ්වයන්ට තණකොළ දෙයි. 9. තාපසයෝ ගමින් (නික්ම) වනයට යති. 10. මම මෙහි ධර්මය උගනිමි. 11. තෙපි කෙසේ මෙහි ධනය ලබහුද? 12. මම ඇසින් රූපය බලමි. 13. අතින් මල් ගනිමි.

Exercise 7 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරනු:

1. සකටං මඟ්ගසස ගච්ඡති. 2. අහං ගොණං තිණං දෙම. 3. උදකසස පදුමං විකසනති. 4. පුරිසො කිරසස පිවථ. 5. රුක්ඛසු ඵලානි පතති. 6. මයං සොතසමා සුණාම්. 7. වානරං ඵලානි ඛාදනති. 8. අහං රථසමා ගාමසස ගච්ඡිනති. 9. පබ්බතෙන මයූරං නච්චති. 10. වාණිජං ච ලෙඛකෙ ච ගාමසස වසනති. 11. මිතෙන සුසානං ගච්ඡිනති. 12. උය්‍යානා පුපෙථති සොභයි.

Exercise 8 – අභ්‍යාසය

අඩුතැන් පුරවනු:

1. .....පුතෙහා.....ගච්ඡති.
2. බාලකො.....පිවති.
3. අහං ධම්මං.....
4. සීහා.....වසනති.
5. මයං.....පසසාම.
6. සුරියො.....විරොචති.
7. තුමෙහ කථං.....ලහථ?
8. රුක්ඛෙහි ඵලානි.....
9. .....හත්‍ථෙන ආයුධං.....
10. පුරිසො.....තිණං දෙති.
11. වාණිජො.....නිසීදති.
12. තාපසො.....රක්ඛති.

13. තෙරසමො පාඨො

සත්‍රීලිඞ්ගික ශබ්ද.

ප්‍රථමා වනිතා – සත්‍රීතොමෝ	වනිතායො – සත්‍රීනු තුමූ
විතීයා වනිතං – සත්‍රිය	වනිතායො – සත්‍රීන්

බාලිකා	– ළදරිය	සුරා	– සුරාව
මාලා	– මල්දම	සාඛා	– අත්ත
පාඨසාලා	– පාසැල	වීණා	– වීණාව
නාවා	– නැව	පරිසා	– පිරිස

අතීත කාලික ක්‍රියා.

ගච්ඡි	– ගියේය	ගච්ඡිංසු	– ගියාහුය
ධාවි	– දිවීය	ධාවිංසු	– දිවූහ
රක්ඛි	– රැක්කේය	රක්ඛිංසු	– රැක්කාහුය
පති	– වැටුනේය	පතිංසු	– වැටුනාහුය.

සර්වනාම:–

අයං	– මේ තෙම	ඉමෙ	– මොහුවූ තුමූ
අයං	– මෝ තොමෝ	ඉමා	– මැලා තුමූ

වනිතා ගාමං ගච්ඡි.
බාලිකායො පාඨසාලං ගච්ඡිංසු.
අයං බාලකො ගාමස්මිං ධාවි.
අයං බාලිකා ධම්මං උග්ගණ්හි.
ඉමා වනිතායො මාලං ආහරිංසු.
ඉමෙ කුමාරා නාවං ආරුහිංසු.
ඉමෙ පුරිසා සුරං පිවිංසු.
කුමාරස්ස පරිසා නගරං රක්ඛි.
රුක්ඛස්මා සාඛායො පතිංසු.
වාණිජස්ස ඉමෙ මිත්තා වීණං ආහරිංසු.
නාවායො සමුද්දස්මිං ධාවිංසු.
බාලකානං හත්ථෙසු වීණායො අත්ථි.

14. චතුද්දසමො පාඨො

තෘ.	ක.	ප.	වනිතාය { සත්‍රිය විසින් / සත්‍රිය කරණකොට / සත්‍රිය කෙරෙන්
			වනිතායෙ { සත්‍රීන් විසින් / සත්‍රීන් කරණකොට / සත්‍රීන් කෙරෙන්

ච.	ෂ.	වනිතාය { සත්‍රියට / සත්‍රියගේ
		වනිතානං { සත්‍රීන්ට / සත්‍රීන්ගේ

ස. වනිතායං–සත්‍රිය කෙරෙහි වනිතාසු–සත්‍රීන් කෙරෙහි

දරිකා	– ළදරිය	ලතා	– වැල
ඡායා	– සෙවන	ගුහා	– ගුහාව
සීවා	– බේල්ල	ගංගා	– එනම් නදිය
හරියා	– භාර්‍යාව	දෙවතා	– දෙවතාවා

මධ්‍යම පු. ගච්ඡථ – ගියෙහි ගච්ඡිත්ථ – ගියහු
උත්තම පු. ගච්ඡිං – ගියෙමි ගච්ඡිම්හ – ගියෙමු

දරිකාය සීවායං මාලා අත්ථි.
දෙවතායො මනුස්සෙ රක්ඛිංසු
තුම්හෙ වනිතානං පුප්ඵානි දදිත්ථ.
අහං රුක්ඛස්ස ඡායායං නිසිදිං.
සීහා ච සූකරා ච ගුහාසු වසිංසු.
ගංගායං නාවායො ගච්ඡිංසු.
අහං දෙවතානං පුප්ඵානි දදිං.
කස්මා තුම්හෙ පරිඝායං විජ්ජං ගණ්හිත්ථ?
ගොපාලස්ස භරියා ක්ෂීරං ආහරි.
මයං දරිකානං වීණායො දදිම්හ.
ලතාසු පුප්ඵානි විකසන්ති.
කස්මා ත්වං ගුහායං වසසි?.
කථං එත්ථ තුම්හෙ සුරං පිවිත්ථ?

15. පඤ්ච දසමො පාඨො

කඤ්ඤා	– කන්‍යාව	වාලුකා	– වැලි
වසුධා	– පොළොව	සභා	– සභාව
මඤ්ඤූසා	– පෙට්ටිය	කථා	– කථාව
පූජා	– පූජාව	සේනා	– සේනාව

ලිඛති	– ලියයි	පවිසති	– පිවිසෙයි.
වාදයති	– වයයි	රොදති	– හඬයි.

අජ්ජ	– අද	ඉදානි	– දැන්
තියො	– ඊයේ	තදා	– එකල්හි

න–නැත (ප්‍රතිෂේධයෙහි)

සො	– හෙතෙම	තෙ	– ඔවුහු තුමූ
සා	– ඕ තොමෝ	තා	– ඇලා තුමූ

අහං ඊයො කඤ්ඤාය මඤ්ඤූසං දදිං.
සො බාලකො වසුධායං නිසීදි.
සා දාරිකා ඉදානි දෙවතාය පූජං න කරොති.
තදා තෙ වාණිජා නාවාය ගච්ඡිංසු.
තා කඤ්ඤායො අජ්ජ වීණං වාදයන්ති.
මයූරා පබ්බතස්ස ඡායායං නටිංසු.
කස්මා සා බාලිකා ඉදානි න රොදති?
කස්සකස්ස පුත්තා වාළිකායං ලිඛන්ති.
මයං සභායං දාරිකාය කථං සුණාම.
කුමාරස්ස සේනා නගරං පවිසති.
චොරා ඉදානි ගුහාසු න වසන්ති.
සා දිනිතා ඊයො වත්ථානි ලභි.
අජ්ජ ත්වං කුහිං ගච්ඡසි?
ගොපාලස්ස ගාවියා ඊයො මඤ්ඤූසං ආහරි.
ගඞ්ගායං වාලුකා අත්ථි.

REVISION 3. පාඨ සම්පිණ්ඩනය

නාම වරනැගීම

Noun Declension අකාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඞ්ග ශබ්ද

ප්‍ර.	වනිතා	වනිතායො
ද්‍වි.	වනිතං	වනිතායො
තෘ. ක. ප.	වනිතාය	වනිතාහි
ච. ෂ.	වනිතාය	වනිතානං
ස.	වනිතායං	වනිතාසු

නාම පද: Nouns

13.	14.	15.
වනිතා	දාරිකා	භික්ඛුනී
බාලිකා	ජායා	වසුධා
මාලා	ජීවා	මඤ්ජුසා
පාඨසාලා	භරියා	පූජා
නාවා	ලතා	වාලුකා
සුරා	ගුහා	සභා
සාඛා	ගංගා	කථා
වීණා	දෙවතා	සෙනා
පරිසා		

ක්‍රියා පද: Verbs

15. ලිඛති පස්සති
වාදයති රොදති

Verbal Declension ආඛ්‍යාතවරනැගීම-අතීත කාලය.

ප්‍ර.	ගවෙජි	ගවෙජිංසු
ම.	ගවෙජි	ගවෙජිත්ථ
උ.	ගවෙජිං	ගවෙජිම්හ

සර්වනාම පද: Pronouns

ඉම ශබ්දය (මේ)

පුල්ලිඞ්ගය

ප්‍ර. වි.	අයං	ඉමෙ

ස්ත්‍රීලිඞ්ගය

ප්‍ර. වි.	අයං	ඉමා

ත ශබ්දය (ඔහු)

පුල්ලිඞ්ගය

ප්‍ර. වි.	සො	තෙ

ස්ත්‍රී ලිඞ්ග

ප්‍ර. වි.	සා	තා

නිපාත පද: Indeclinables

15. අජ්ජ
. හීයො
ඉදානි
තදා
න

ඔබ මෙතෙක් උගත් පාලි වචන

මූල් පාඩම් 12 න්

මූලික පද	124	විභක්ත්‍යන්ත පද	1459

13–15 පාඩම් වලින්

නාම පද	25	වරනැගුණු පද (25 × 16)	400
ක්‍රියා පද	4	,, (4 × 6)	24
සර්වනාම පද	8	— — —	8
නිපාත පද	5	— — —	5
මූලික පද	166	විභක්ත්‍යන්ත පද	1896

Exercise 9 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළන්න:

1. කන්‍යාව වීණාව වාදනය කළාය. 2. මල්දම පෙට්ටියේ ඇත. 3. මේ බාලිකාවෝ අද පාසැලට නො ගියෝය. 4. ගුහාවෙහි වැලක් ඇත. 5. ඒ මිනිස්සු රා බොති. 6. මේ ලදුරිය පර්වතයෙහි පහන දල්වයි. 7. මේ සත්‍රිහු දෙවතාවාට පූජාවක් කරත්. 8 භාර්‍යාවගේ පිරිස ගංගා නදියට ගියාය. 9. කුමාරයාගේ සේනාව නුවරට ඇතුල් විය. 10. ඔබ ඊයේ සභාවට නොගියෙහිය. 11. කම්කරුවාගේ භාර්‍යාව ලදුරියට වීණාවක් දුන්නාය. 12. ඊයේ ඒ ලදුරිය ඇඳුවාය. 13. අද ඇ නොහඬයි. 14. අපි එකල්හි කුමාරයාගේ කථාව ඇසුවෙමු.

Exercise 10 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරන්න.

1. අයං වනිතායො හත්ථසමා පදීපානි ගණ්හි. 2. චොරස්ස භරියා මඤ්ඡුසෙ අහාරි. 3. සො දෙවතා මනුස්සෙසු රක්ඛිමහ. 4. දරිකානං ශීවෙසු මාලා අත්ථි. 5. සූකරා ගුහං වසි. 6. තෙ බාලිකායො රථසමා උය්‍යානං ගච්ඡාමි. 7. ඉමා බාලකො පාඨසාලං උගහණාති. 8. දෙවතස්ස සෙනා ලොකං රක්ඛති. 9. සො භික්ඛූ පදුමං හත්ථසමා ගණ්හාති. 10. ඉමං භීයො සුරං පිවති. 11. අහං රුක්ඛස්ස ඡායා නිසිදි. 12. ඉමා පුරිසා දරිකං මඤ්ඡුසං දෙති.

Exercise 11 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළන්න.

1. මම සිඟන්නාට වස්ත්‍රයක් දුනිමි. 2. මේ ලමයි දුන් ගසට නගිත්. 3. මේ දැරියෝ මල්දමක් ගෙනාවාහුය. 4. වැලේ මල් ඇත. 5. සොරා ගොපල්ලාට ආයුධයෙන් ගැසුවේය. 6. දත් දිමෙන් සිත පහදියි. 7. කම්කරුවාගේ භාර්‍යාව පෙට්ටියක් ගෙනාවා ය. 8. සොරු ගුහාවල වසත්. 9. ගසේ අත්තක කුරුල්ලෙක් වසයි. 10. උඹ ඊයේ ගමට ගියෙහිය. 11. ලියන්නා අතින් කුඩයක් ගත්තේය. 12. වෙළෙන්දෝ නුවරවල වස්ත්‍ර විකුණති.

Exercise 12 – අභ්‍යාසය

අඩු තැන් පුරවන්න.

1. රුක්ඛසමා.....පතනති.
2. අහං.....පසීදාමි.
3. තුමෙහ වසථ.....
4. මයූරා.....නච්චනති.
5. කසමා තුමෙහ.....නිසීදථ?
6. .....සීලං රක්ඛනති.
7. තිණානි ඛාදනති.
8. ඛාලකො.....ගොණස්ස.....ආහරති.
9. උය්‍යානං.....සොභති.
10. අයං.....වත්ථං.....
11. එත්ථ.....ච.....ච වසනති.
12. තා.....අජ්ජ.....ගච්ඡනති.

16. සොළසමො පාඨො

ප්‍ර. කවි – පණ්ඩිත තෙම කවයො – පණ්ඩිතයෝ තුමූ.
වි. කවිං – පණ්ඩිතයා කවයො – පණ්ඩිතයන්

මුනි – මුනිවරයා	අරි – සතුරා
අධිපති – අධිපතියා	මණි – මැණික
ඉසි – ඍෂියා	ගිරි – පර්වතය
භූපති – රජු	සුති – නැගීම

ගවේසිස්සති – යත්නෝය	ගවේසිස්සන්ති – යත්නාභූය
ලුනිස්සති	ලුනිස්සන්ති
භාසිස්සති	භාසිස්සන්ති
පහරිස්සති	පහරිස්සන්ති
රක්ඛිස්සති	රක්ඛිස්සන්ති

තුයහං – ඔබට, ඔබගේ	සෙව – සෙට
මයහං – මට, මගේ	පවත්ථ – පසුව

මුනි ධම්මං භාසිස්සති.
තුය්හං අධිපතයො අරිං පහරිස්සන්ති.
භූපති මණිං ගණ්හිස්සති.
මය්හං සුනයො භූපතිං පස්සිස්සන්ති.
කවයො සභාසු සොභන්ති.
අයං ඉසි ගිරිං ආරුහිස්සති.
අරයො තුය්හං මණයො හරිස්සන්ති.
තෙ මුනයො ලොකං රක්ඛිස්සන්ති.
සො අධිපති සෙව මය්හං නගරං ගවේසිස්සති.
අයං අරි කුමාරස්ස සුතිං පවත්ථ මාරෙස්සති.
සො භූපති වසුධං රක්ඛිස්සති.
සා බාලිකා සෙව වීණං වාදයිස්සති.

17. සත්තදසමො පාඨො

තෘ. ක. කවිනා — කවිහි

{පණ්ඩිතයා විසින් / පණ්ඩිතයා කරණකොට} — {පණ්ඩිතයන් විසින් / පණ්ඩිතයන් කරණකොට}

ච. ඡ. කවිස්ස {පණ්ඩිතයාට / පණ්ඩිතයාගේ} — කවිනං {පණ්ඩිතයන්ට / පණ්ඩිතයන්ගේ}

ඤ. කවිස්මා – පණ්ඩිතයාගෙන් — කවිහි පණ්ඩිතයන්ගෙන්

ඤ. කවිස්මිං – පණ්ඩිතයා — කවිසු පණ්ඩිතයන්

කෙරෙහි		කෙරෙහි	
සාරථි	– රථාචාර්‍යයා	කපි	– වඳුරා
පති	– සවාමියා	අසි	– කඩුව
දීපි	– දිවියා	ජලනිධි	– සාගරයා
පාණි	– අල්ල	වීහි	– වී

ඡ. පුරුෂ — ගවේසිස්සසි – යන්නෙහිය
ගවේසිස්සථ – යන්නහුය

ඨ. පුරුෂ — ගවේසිස්සාමි – යන්නෙමි
ගවේසිස්සාම – යන්නෙමු.

සද්ධිං – සමග
එවං – මෙසේ

සාරථි පතිස්ස රථං නයති.
කථං සෙව කුතිං ගවේසිස්සසි?
තුම්හෙ මය්හං කුතීනං විහිං දදිස්සථ.
චොරෝ නුපතිස්ස අසිං ගණ්හිස්සති.
කපයො ගිරිසු ධාවිස්සන්ති.
කථං තස්සමා එවං කරිස්සසි?
අහං කවිනා සද්ධිං ඨානානි ගවේසිස්සාමි.
කිස්මිං තුම්හෙ සෙව ජලනිධිං ගවේසිස්සථ?

අහං ගුහායං කපිංච දීපිංච පස්සිස්සාමි.
තුය්හං සාරපිස්ස පාණ්ස්මිං මණි අත්ථි,
මය්හං අධිපති ඉසිනා සද්ධිං වසිස්සති.
සාරපි කවිස්ස අග්ගිං පාණිනා ගණ්හිස්සති.
අහං මය්හං ඤාතිහි සද්ධිං වසිස්සාමි.

18. අට්ඨාදසමො පාඨො

රවි	– සූර්යයා	අහි	– සර්පයා
නිධි	– නිධානය	සවිති	– සැරයටිය
ව්‍යාධි	– ලෙඩ	අතිථි	– ආගන්තුකයා

ඛණති – කැණයි
පිලෙති – පෙළයි
චරති – හැසිරෙයි
කිණාති – මිලදී ගනියි
වික්කිණාති – විකුණයි
භවති – වෙයි
කථෙති – කියයි

කුපකස්ස සාරපි නිධිං ඛණති.
සො අතිථිස්ස මණිං වික්කිණාති.
අධිපතිනා පුත්තා සවිතිහි අහිං මාරෙන්ති.
තෙ කපයො ගිරිස්මිං චරන්ති.
සාරපිස්ස තක්කස්මිං ඝටෙ භවති.
මය්හං අතිථියො රවිං පස්සන්ති.
අධිපති තුය්හං ඤාතිහි සද්ධිං ගිරිං ආරුහති.
ව්‍යාධි මය්හං ඤාතිං පිලෙති.
සා වනිතා අජ්ජ විත්තිං කිණාති.
රවි ආකාසස්මිං විරොචති.
තෙ මුනයො ගාමෙසු වසිංසු.
මය්හං පාණ්ස්මිං මණි අත්ථි.
අතිථිනං ඤාතයො නිධිං රක්ඛිංසු.
සො මුනි මනුස්සානං ධම්මං කථෙති.

19. එකූනවිසතිමො පාඨො

ප්‍ර. සුවති – තරුණිය තොමේ සුවතියෝ – තරුණියෝ
වි. සුවතිං – තරුණිය සුවතියො – තරුණියන්
තෘ. කා. ප. සුවතියා සුවතීහි
තරුණිය විසින් තරුණියන් විසින්
තරුණිය කරණ තරුණියන් කරණ
කොටගෙන කොටගෙන
තරුණිය ගෙන් තරුණියන් ගෙන්
ච. ෂ. සුවතියා {තරුණියට / තරුණියගේ} සුවතීනං {තරුණියන්ට / තරුණියන් ගේ}
ස. සුවතියං – තරුණිය කෙරෙහි සුවතීසු – තරුණියන් කෙරෙහි

රත්‍රි – රාත්‍රිය	අටවි – වනය
භූමි – බිම	අඞ්ගුලි – ඇඟිල්ල
දෙණි – ඔරුව	දුන්දුභි – බෙරය

සා සුවති භූමියං සයති.
චන්දෝ රත්‍රියං ආකාසස්මිං විරොචති.
දීපයො අටවිසු මිගෙ මාරෙන්ති.
සුවතියො අඞ්ගුලිහි දුන්දුභිං වාදයන්ති.
තෙ පුරිසා දෙණියා සමුද්දස්මිං ගච්ඡන්ති.
චොරා රත්‍රියං අටවිසු වසන්ති.

මයං අටවිසු රුක්ඛෙ ච ලතායො ච පස්සාම.
තුම්හෙ සුවතීනං බාලායො දදිස්සථ.
සුවතීනං ඤාතයො භූමිං ඛණන්ති.
සා බාලිකා අඞ්ගුලිහි ඉණං ගණ්හාති.
මස්හං සාරථයො අටවිං රක්ඛිංසු.
තා සුවතියො දෙණියං විනං ච දුන්දුභිං ච පස්සන්ති.
සො දීපි රත්‍රියං සුසානස්මිං සයති.

REVISION 4. පාඨ සම්පිණ්ඩනය

නාම වරනැගීම: Noun Declension

පුල්ලිඞ්ග ඉකාරාන්ත ශබ්ද

ප්‍ර.	කවි	කවයො
ද්වි.	කවිං	කවයො
තෘ. කා.	කවිනා	කවිහි
ච. ෂ.	කවිස්ස	කවීනං
සප්ත.	කවිස්මිං	කවිසු

නාමපද: Nouns

16.	කවි		ගිරි		ජලනිධි
	මුනි		ඤාති		විහි
	අධිපති	17.	සාරථි	18.	රවි
	ඉසි		පති		නිධි
	භූපති		දිපි		ව්‍යාධි
	අරි		පාණි		අහි
	මණි		කපි		යති
			අසි		අතිථි

ස්ත්‍රීලිඞ්ග ඉකාරාන්ත ශබ්ද

ප්‍ර.	සුවති	සුවතියො
ද්වි.	සුවතිං	සුවතියො
තෘ. කා. ප.	සුවතියා	සුවතීහි
ච. ෂ.	සුවතියා	සුවතීනං
සප්ත.	සුවතියං	සුවතීසු

නාමපද

19.	සුවති	දෙණි
	රතති	අටවි
	භූමි	අඞ්ගුලි

ක්‍රියා වරනැගීම Verbal Declension

ප්‍ර. පුරුෂ	ගවෂිස්සති	ගවෂිස්සන්ති
ම. පුරුෂ	ගවෂිස්සසි	ගවෂිස්සථ
උ. පුරුෂ	ගවෂිස්සාමි	ගවෂිස්සාම

ක්‍රියාපද: Verbs

18. ඛණති කිණාති
පිළෙති වික්කිණාති
වරති භවති
කථෙති

සර්වනාම පද: Pronouns

16. තුය්හං මය්හං

නිපාත පද: Indeclinables

16. සෙව පවත්‍ර
17. සඞ්ගං එවං

ඔබ මෙතෙක් උගත් පාළි වචන

මූල් පාඩම් 15 න්

මූලික පද	166	විභක්ත්‍යන්ත පද	1896

16–19 පාඩම් වලින්

නාම පද	30	වරනැගුණු පද	(30 × 16)	480
ක්‍රියා පද	7	,,	(12 × 6)	42
සර්වනාම පද	2	—	—	
නිපාත පද	4	—	—	4
මූලික පද	209			2424

Exercise 13 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළනු:

1. මුනිවරයෝ රජුන්ට දහම් දෙසන්නාහ. 2. සතුරෝ ඔබ්ගේ මැණික් ගත්තෝය. 3. රථවාහයීයා රාත්‍රියෙහි බිම නිදියි. 4. පණ්ඩිතයෝ රජුගේ නුවරෙහි වසත්. 5. වඳුරෝ පළතුරු හැසිරෙත්. 6. මම ඔබගේ ඒ විකුණමි. 7. අධිපතියාගේ අතේ කඩුවක් තිබේ. 8. තරුණියෝ ආගන්තුකයන්ගේ නැයන්ට ආහාර දුන්නෝය. 9. මම ගෙට නිධානය සාරන්නෙමි. 10. ඔබ ඊයේ වීණාවක් ද බෙරයක් ද මිලදී ගත්තෙහිය. 11. මම පණ්ඩිතයාට සභාවෙහිදී මෙසේ කියන්නෙමි. 12. රජුගේ සතුරෝ නුවර අල්ලා ගත්තාහුය.

Exercise 14 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළන්න.

1. තරුණියගේ බෙල්ලෙහි මල්දමක් ඇත. 2. ඒ ලදුරිය වීණාව අතින් ගත්තාය. 3. අධිපතියාගේ නැයෝ මැණික රකින්නාහ. 4. ඔබ කුමක් හෙයින් මගේ කඩුව ගත්තෙහි ද? 4. මිනිස්සු සාධුවරයාගේ ධර්මය අසන්නාහ. 6. රාත්‍රියෙහි වනයන්හි දිවියෝ මාගීයන්හි සිටිත්. 7. අපි මුනිවරයාගේ ධර්මය උගනිමු. 8. රාත්‍රියෙහි අහසේ සඳ බබලයි. 9. මේ අගන්තුකයෝ දිවියාට භය නොවෙත්. 10. මේ බාලිකාව ඇඟිල්ලෙන් බිම ලියයි. 11. අද රාත්‍රි මම වීනාව වාදනය කරන්නෙමි. 12. මම මගේ මිත්‍රයා සමග රජුගේ උයනට යන්නෙමි.

Exercise 15 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරනු

1. අධිපතියෝ දිපිනං මාරෙන්ති. 2. වෙදෙ රත්තිං උදෙන්ති. 3. සාරථි මය්හං ඤාතිං සද්ධිං භූමිං නිසීදති. 4. ඉමෙ යුවතයො මණිකියො ආහරසි. 5. තෙ බාලකො යට්ඨියා අහි මාරෙති. 6. ව්‍යාධිං භූපතිං පීළෙන්ති. 7. අහං මුනිං ධම්මං සුණාම. 8. යුවති අඞ්ගුලිනා දුජ්ජනෙ වාදයිත්ථ. 9. අත්ථිං ඤාතියො නිධිං රක්ඛිං. 10. අග්ගියො පබ්බතං ගුහාහි වසන්ති.

Exercise 16 – අභ්‍යාසය

අඩුතැන් පුරවන්න.

1. .....රුක්ඛස්ස ඡායායං නිසීදති.
2. අයං.....ගිරිං ආරුහිස්සති.
3. අහං.....සද්ධිං.....ගච්ඡිස්සාමි.
4. .....සාරථිස්ස පණ්ණිසම්මං.....අත්ථි
5. භූපතිස්ස.....නිධිං.....
6. .....ආකාසස්සමිං විරොචති.
7. .....අට්ඨිසු මිගෙ.....
8. සා බාලිකා.....මණිං ගණ්හාති.
9. සො.....රත්තියං සුසානස්සමිං.....
10. .....මුනයො.....චරන්ති.
11. අහං.....මණිං.....
12. තුම්හෙ.....ඤාතීනං.....දදිස්සථ.

20. වීසතිමො පාඨො

ප්‍ර.	පක්ඛී (පක්ඛියා)	පක්ඛිනො (පක්ඛිහු)
ම්.	පක්ඛිං	පක්ඛිනො
තෘ. ක.	පක්ඛිනා	පක්ඛිහි
ච. ෂ.	පක්ඛිස්ස	පක්ඛිනං
ප.	පක්ඛිස්මා	පක්ඛිහි
ස.	පක්ඛිස්මිං	පක්ඛිසු

හත්ථී – ඇතා සෙට්ඨී – සිටුවරයා
සාමී – සවාමියා මන්ත්‍රී – මන්ත්‍රීවරයා
සිඛී – මොනරා දණ්ඩී – දඬුගත් අත් ඇත්තා

පක්ඛී රුක්ඛස්ස සාඛායං තිට්ඨති.
හත්ථිනො වනෙසු වසන්ති.
මය්හං සාමි සිත්තිං විත්කිණාති.
මන්ත්‍රී හත්ථිං ආරුහි.
සෙට්ඨිස්ස පුත්තා පාඨශාලාසු උග්ගණ්හන්ති.
මයං මන්ත්‍රීනං කථායො සුණාම.
දණ්ඩී වනෙසු පක්ඛිනො මාරෙති.
අහං සෙට්ඨිස්සා සිඛිං ලභිස්සාමි.
තුය්හං සාමි ඉදානි කුහිං වසති?
සො සෙට්ඨිස්ස ගාමස්මිං වසති.
සිඛිනො ගිරිසු නච්චිංසු.
දණ්ඩී මන්ත්‍රීස්ස හත්ථිනො රක්ඛති.
සිඛිනො භූමියං චරන්ති.
හත්ථිනො දීපයො මාරෙන්ති.
චොරො සෙට්ඨිස්ස ධනං හරති.

21. එකවීසතිමො පාඨො

ප්‍ර.	කුමාරී (කුමරිය)	කුමාරියො (කුමරියෝ)
වි.	කුමාරිං	කුමාරියො
තෘ. ක. ප.	කුමාරියා	කුමාරීහි
ච. ෂ.	කුමාරියා	කුමාරීනං
ස.	කුමාරියං	කුමාරීසු

තරුණී	–	තරුණිය	වානරී	–	වැඳිරිය
දෙවී	–	දේවිය	මිගී	–	මුවදෙන
දාසී	–	දාසිය	සීහී	–	සිංහ දෙන
නාරී	–	ස්ත්‍රිය	ගාවී	–	එළ දෙන
මාතුලානී	–	නැන්දා	වාපී	–	වැව

කුමාරී දාසියා සද්ධිං නගරං ගච්ඡති.
දෙවී නාරියා මාලං දදාති.
සා තරුණී සියො වීණං වාදයි.
අයං දාසී පුප්ඵානි ච ඵලානි ච ආහරති.
සීහී ච මිගී ච ගුහාසු වසන්ති.
ඉදානි වාපීසු උදකං අත්ථි.
මාතුලානියා ගාවී අජ්ජ තිණං නඛාදති.
වානරා ච වානරියො ච රුක්ඛෙසු වසන්ති.
මය්හං මාතුලානී සෙඛ මිගිං ආහරිස්සති.
දෙවියා වාපියං පදුමානි විකසන්ති.
කුමාරා ච කුමාරියො ච පාඨශාලං න ගච්ඡිංසු.
සෙඨිස්ස දාසී නාවිකස්ස වාපිං ගච්ඡී.
සා නාරී මනුස්ස භරියා භවති.
කුමාරියා මාතුලානී සීහියා භායති.

22. වාවීසතිමො පාඨො

ගතවා	– ගොස්	නිසීදිත්වා	– හිඳ
ධාවිත්වා	– දුව (ගොස්)	පචිත්වා	– පිස
මාරෙත්වා	– මරා	ගහෙත්වා	– ගෙන
ලිඛිත්වා	– ලියා	ආහරිත්වා	– ගෙන'වුත්

ඉත්ථි	– ස්ත්‍රිය	සඛී	– යෙහෙළිය
නදී	– නදිය	කුක්කුරෝ	– කිකිළිය
ලෙඛනං	– ලියුම	භත්තං	– බත්
ගෙහං	– ගෙය	පානීයං	– පැන්

පචති – පිසයි
නහායති – නායි
භුඤ්ජති – අනුභව කරයි
චොරෙති – සොරකම් කරයි.

ඉත්ථියො වාපිං ගන්ත්වා පදුමානි ආහරන්ති.
සීහො මිගිං මාරෙත්වා ඛාදි.
නාවිකො නදියං නහායන්ති.
ලෙඛකො ලෙඛනං ලිඛිත්වා එකං ආගච්ඡි.
කුමාරී ගෙහස්මිං නිසීදිත්වා භත්තං පචති.
වානරී වනං ධාවිත්වා රුක්ඛං ආරුහි.
මච්ඡං මාතුලානී භත්තං පචිත්වා භුඤ්ජති.
දෙවී දාසියා සඛිං වාපිං ගච්ඡති.
සඛී හත්ථෙන ලෙඛනං ගහෙත්වා ආගච්ඡති.
කුක්කුරෝ රුක්ඛස්මිං නිසීදිත්වා නදිං පස්සති.
කුච්ඡං දාසී සඛිනං විහාරෙ චොරෙති.
කුමාරියො තිණානි ආහරිත්වා ගාවීනං අදිංසු.
අහං මච්ඡං මාතුලානියා පානීයං අදිං.
සා ඉත්ථී වානරීනං ඵලානි දදති.

REVISION 5. පාඨ සම්පිණ්ඩනය

නාම වරනැගීම: Noun Declension

ඊ කාරාන්ත පුල්ලිඞ්ග ශබ්ද

ප්‍ර.	පක්ඛී	පක්ඛිනො
ම්.	පක්ඛිං	පක්ඛිනො
තෘ. ක.	පක්ඛිනා	පක්ඛීහි
ච. ෂ.	පක්ඛිස්ස	පක්ඛීනං
ප.	පක්ඛිස්මා	පක්ඛිහි
ස.	පක්ඛිස්මිං	පක්ඛීසු

නාම පද: Nouns

හත්ථී	සෙට්ඨී
සාමී	මන්ත්‍රී
සිඛී	දණ්ඩී

ඊ කාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඞ්ග ශබ්ද

ප්‍ර.	කුමාරී	කුමාරියො
ම්.	කුමාරිං	කුමාරියො
තෘ. ක. ප.	කුමාරියා	කුමාරීහි
ච. ෂ.	කුමාරියං	කුමාරීනං
ස.	කුමාරියං	කුමාරීසු.

නාම පද:

තරුණී	වානරී	ඉත්ථී
දෙවී	මිගී	නදී
දාසී	සීහී	සඛී
නාරී	ගාවී	කුක්කුරී
මාතුලානී	වාළී	

අකාරාන්ත නපුංසක ලිඞ්ග ශබ්ද

ලෙඛනං	හත්ථං
ගෙහං	පානීයං

ක්‍රියාපද: **Verbs**

පචති	භුඤ්ජති
නහායති	චොරෙති

පූර්ව ක්‍රියා

ගන්ත්වා	නිසීදිත්වා
ධාවිත්වා	පතිත්වා
මාරෙත්වා	ගහෙත්වා
ලිඛිත්වා	ආහරිත්වා

ඔබ මෙතෙක් උගත් පාළි වචන

මුල් පාඩම් 19 න්

මූලික පද	209	විභක්ත්‍යන්ත පද	2424

20 – 22 පාඩම්වලින්

නාම පද	26	වරනැගුණුපද	(26 × 16) 416
ක්‍රියා පද	4	,,	(4 × 6) 24
පූර්ව ක්‍රියා	2		8
මූලික පද	247	විභක්ත්‍යන්ත පද	2872

Exercise 17 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළනු.

1. මේ පක්ෂීහු ගසේ අත්ත උඩ සිටින්. 2. ඇතා සවාමියාගේ පුත්‍රයා මැරුවේය. 3. සත්‍රීහු දැසීන් සමග උයනට ගියෝය. 4. කුමරිය දේවියට ලියුමක් ලියා පිණාව වාදනය කළාය. 5. එළු දෙන්නු නැන්දගේ වැවට ගොස් පැන් බිවාහුය. 6. මම මොනරෙකු හා මුව දෙනක්ද ඊයේ මිලදී ගතිමි. 7. දැසීහු කිහිළියන් ගෙන වුන් මන්ත්‍රීවරයාගේ භාශ්‍යාවට දුන්හ. 8. සිටුවරුන්ගේ ගෙවල මුව දෙන්නු වසත්. 9. ඇත්තු ද මොනරු ද සිංහ දෙන්නු ද ගංගාවෙහි දිය බොත්. 10. මගේ මිත්‍රයා වඳුරන් ද වැඳිරියන් ද ගෙන වනයෙන් එයි. 11. සත්‍රිය බත පිස සිටුහට දුන්නාය. 12. සෙහෙළියෝ දේවියගේ කුඩය සොරකම් කළාහුය.

Exercise 18 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළනු.

1. අද මගේ නැන්දා නුවරින් එන්නීය. 2. ඇත්තු ද දිවියෝ ද බිම නිදත්. 3. වඳුරෝ ද මොනරු ද බිම නො නිදත්. 4. ගොවියා පක්ෂීන් මරා රජාවාසයීයාට දේයි. 5. තරුණිය කුමාරියගේ මල්දම විකුණුවාය. 6. මම රජුගේ වැවෙහි නාන්නෙමි. 7. ඒ දැරිය ලියන්නාගේ පෙට්ටියෙහි ලියුමක් දකියි. 8. මේ ලමයි බිම හිඳ මුනිහුගේ ධර්මය ඇසූහ. 9. දිවියෝ මුවන් ද මුව දෙනුන් ද මරා කෑහ. 10. පක්ෂීන් කරණ කොට උයන් බබලත්. 11. ඇතුන් ද මුවන් ද මොනරුන් ද කරණ කොට ගෙන වනාන්තර බබලත්. 12. ඔබ කෙසේ ගවදෙන වැවට ගෙන යන්නෙහි ද?

Exercise 19 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරන්න.

1. සඛී හත්ථසමා ලෙඛනං ගහෙත්වා ගච්ඡසි 2. අහං මාතුලානිස්ස පාතියෙ දදිං 3. මනුස්සො හත්ථිස්ස ආරුහති. 4. කුමාරී දූතී සඤ්ඤං වාපියං ගච්ඡති. 5. භූපතියා දෙවී වීණානි වාදයති. 6. හත්ථිනො ච දීපිනො ච වනං වසන්ති. 7. අත්ථිපියා හත්ථිස්මිං යඤ්ඤං අත්ථි. 8. පක්ඛිනා රුක්ඛස්ස සාඛෙසු වසන්ති. 9. ඉමං ඉත්ථි වානරිස්ස ඵලා දදාති. 10. සුවත්ථිනා අඞ්ගුලීනං දුක්ඛං වාදයති. 11. මය්හං සාරපිනො පුත්තා රක්ඛන්ති 12. දණ්ඩිනො වනසමා සිඞ්ගියො මාරයි.

Exercise 20 – අභ්‍යාසය

අඩුතැන් පුරවන්න.

1. මයං.....ගෙහං.....ගච්ඡාම.
2. සො.....මනුස්ස.....දදති.
3. .....ලෙඛනං ලිඛිත්වා.....නිසීදති.
4. අයං.....පුප්ඵානි ච.....ච.....
5. කුමාරී.....සඤ්ඤං.....ගච්ඡි.
6. .....ච.....ච වනෙසු වසන්ති.
7. සිඞ්ගිනො.....සාඛාසු වසන්ති.
8. සා සුවත්ථි.....වීණං ගහෙත්වා.....ගච්ඡති.
9. ත්වං කස්සමා.....මණිං.....
10. සෙව මය්හං.....ඉමං නගරං.....
11. සො භූපති.....රක්ඛති
12. චොරො.....අසිං.....මිත්තස්ස.....

23. තෙවීසතිමො පාඨො

එකො	– එක්, එක්තරා	සුත්වා	– අසා
එකං	– එකකු, එක් (දුතියා)	දිස්වා	– දැක
සීඝං	– වහා	පිවිත්වා	– බී
චම්මං	– සම	විවරිත්වා	– ඇවිද
භීත	– බියපත් වූයේ	ආගන්ත්වා	– අවුත්

භුඤ්ජිත්වා – අනුභව කොට

1. අයං බාලකො ගොපාලස්ස පුත්තො භවති සො අජ්ජ පාඨසාලං ගච්ඡති සො හියො පාඨසාලං න ගච්ඡි කස්මා සො හියො පාඨසාලං න ගච්ඡි? සො හියො ගොපාලස්ස ගොණෙ ගහෙත්වා වනං ගච්ඡි. ගොණා වනස්මිං තත්ථ තත්ථ විචරිත්වා තිණානි ඛාදිංසු බාලකො රුක්ඛස්ස ඡායායං නිසීදිත්වා භත්තං භුඤ්ජිත්වා පානීයං පිවිත්වා තත්ථ එව සයි.

2. තදා එකො දීපි වනස්මා තත්ථ ආගච්ඡි සො එකං ගොණං මාරෙත්වා ඛාදි බාලකො දීපිං දිස්වා භීතො සීඝං ගාමං ගන්ත්වා "එකො දීපි ආගන්ත්වා ගොණං මාරෙත්වා ඛාදති" ඉති මනුස්සානං කථෙසි.

3. මනුස්සා තං සුත්වා යට්ඨියො ච ආයුධානි ච ගහෙත්වා සීඝා තත්ථ ආගන්ත්වා දීපිං පස්සිංසු. තෙ යට්ඨිහි ච ආයුධෙහි ච පහරිත්වා දීපිං මාරෙසුං. අථ තෙ දීපිස්ස චම්මං ගහෙත්වා ගෙහං ගච්ඡිංසු.

24. චතුවීසතිමො පාඨො

පුල්ලිඞ්ග

ප්‍ර. කො – කවර පුරුෂයෙක් කෙ – කවර පුරුෂයෝ
ද්වි. කං – කවර පුරුෂයෙකු කෙ – කවර පුරුෂයන්

ස්ත්‍රී ලිඞ්ග

ප්‍ර. කා – කවර ස්ත්‍රියක් කායො – කවර ස්ත්‍රීහු
ද්වි. කං – කවර ස්ත්‍රියක් කායො – කවර ස්ත්‍රීන්

නපුංසක ලිඞ්ග

ප්‍ර. කිං – කවර දෙයක් කානි – කවර දේවල්
ද්වි. කිං – ,, කානි – ,,

ඡින්දති – සිඳයි
භින්දති – බිඳයි

කො ධම්මං උග්ගණ්හාති?
කො මිත්තො තුය්හං ගෙහෙ වසති?
කෙ බාලකා අජ්ජ පාතො න ආගච්ඡිංසු?
තෙ පුරිසා කිං රුක්ඛං ඡින්දන්ති.
කානි ආකාසස්මිං විරොචන්ති?
කා නාරී භත්තං පචති?
කායො වනිතායො ගංගායං නහායන්ති?
ඉදානි අහං මුනිස්ස කං පූජං කරිස්සාමි?
ත්වං කිං නගරං ගච්ඡසි?
සො පුරිසො කිං පුඤ්ඤං කරොති?
අයං බාලකො කානි ඵලානි ඛාදති.
තුම්හෙ අජ්ජ කිං කරොථ?
කෙ පුරිසා සෙට්ඨිස්ස ගෙහං භින්දන්ති?

25. පඤ්චවීසතිමො පාඨො

සුලිඞ්ගය – නපුංසකලිඞ්ග

තෘ. ක.	කේන–කවරකු විසින්	කේහි–කවුරුන් විසින්
ච. ඡ.	කස්ස {කවරෙකුට / කවරෙකුගේ	කේසං {කවුරුන්ට / කවුරුන්ගේ
ප.	කස්මා – කවරෙකුගෙන්	කේහි –කවුරුන් ගෙන්
ස.	කස්මිං– කවරෙකු කෙරෙහි	කේසු –කවුරුන් කෙරෙහි

ත්වං කේන මග්ගේන ගච්ඡසි?
අයං බාලකො කස්ස පුත්තො භවති?
චෝරා කියො කේසං ධනානි හරිංසු?
තුම්හෙ කස්මිං ගාමස්මිං වසථ?
ත්වං කස්ස ලේඛනං ලිඛසි?
වානරො කස්මා රුක්ඛස්මා පතති?
ත්වං කේන හත්ථේන ලිඛසි?
තුය්හං මිත්තා කේසු නගරේසු වසන්ති?
සා දූතී කස්ස පුත්තිස්ස ගෙහස්මිං වසති?
කේසං භූපාලානං උය්‍යානේසු මයූරා නච්චන්ති?
කේසු නගරේසු වාණිජා වත්ථූනි වික්කිණන්ති?
කා සුඛිනී තුය්හං ඤාති භවති?
ත්වං කස්ස මනුස්සස්ස ගෙහං ගච්ඡථ?
ඉදානි කේසු රුක්ඛේසු ඵලානි න භවන්ති?
ගාවියො කස්මිං ඛේත්තස්මිං තිණං ඛාදන්ති?

26. ඡබ්බීසතිමො පාඨො

සත්‍රීලිඞ්ග

තෘ.	කා. ප. කායෙ	කායෙහි
	කවර සත්‍රියක විසින්	කවර සත්‍රීන් විසින්
	,, ,, කරණකොට	,, ,, කරණ කොට
	ගෙන්	ගෙන්
	කෙරෙන් ,,	,, කෙරෙන්
च. ඡ	කායා	කායං
	කවර සත්‍රියකට	කවර සත්‍රීන්ට
	කවර සත්‍රියකගේ	කවර සත්‍රීන්ගේ
स.	කායං-කවර සත්‍රියක	කායු-කවර සත්‍රීන්
	කෙරෙහි	කෙරෙහි

කෘදන්ත (නිනකෘදන්ත)

කත	- කරන ලද	පිත	- බොන ලද
ලිඛිත	- ලියන ලද	ඛාදිත	- කන ලද
රක්ඛිත	- රක්නා ලද	පවිත	- පිසන ලද
දෙසිත	- දෙසන ලද	භුඤ්ජිත	- අනුභව කරන ලද

කෙන පුරිසෙන ලෙඛනං ලිඛිතං?
කායෙ ඉත්ථියා අජ්ජ භත්තං පචිතං?
ඉමෙ කුමාරා කායං දෙවිනං පුත්තා?
පුප්ඵානි කායු ලතායු විකසන්ති?
කායෙ නාරියා සීලං රක්ඛිතං?
කෙන භූපතිනා පුඤ්ඤං කතං?
කපිකි ච පක්ඛිකි ච ඵලානි ඛාදිතානි?
කායා බාලිකාය භත්තස්මිං විණා අත්ථි?
කෙන අයං ධම්මො දෙසිතො?
කස්මා සුවත්ති අජ්ජ ආහාරො න භුඤ්ජිතො?
බාලිකානි ඝියො කායං වාපියං උදකං පිතං?
කෙන බාලකෙන ඵලානි ඛාදිතානි?
කෙ පුරිසා මුනිනා දෙසිතං ධම්මං සුණන්ති?

27. සත්තවීසතිමො පාඨො

ප්‍ර.	ගරු - ගුරුවරයා	ගරවො - ගුරුවරයෙ
ද්‍වි.	ගරුං	ගරවො
තෘ. ක.	ගරුනා	ගරුහි
ච. ෂ.	ගරුස්ස	ගරුනං
ප.	ගරුස්මා	ගරුහි
ස.	ගරුස්මිං	ගරුසු

සෙතු - ඒදණ්ඩ	සින්ධු - සාගරය
භානු - සූර්යයා	බන්ධු - නෑයා
භික්ඛු - භික්ෂුව	උක්ඛු - උක්ගස්

අහං මස්සං ගරුස්ස ලෙඛනං ලිඛාමි.
මනුස්සා බන්ධවො සෙතුස්මිං ගච්ඡන්ති.
ඉමෙ භික්ඛවො උජ්ජවො බාදිංසු.
භික්ඛවො මනුස්සානං ධම්මං දෙසෙන්ති.
කො ගරුස්ස ජනකං ගණ්හි?
සින්ධුස්මිං නාවායො ගච්ඡන්ති.
භානු ආකාසස්මිං විරොචති.
ගරුනා දෙසිතං ධම්මං බාලකා සුණිංසු.
වණිජායො බන්ධූනං ගෙහානි ගන්ත්වා ආහාරං ලභන්ති
අහං උක්ඛුං ගහෙත්වා සින්ධුං ගච්ඡිං.
තුම්හෙ කුහිං ගන්ත්වා භානුං පස්සථ?
කස්මා ගරුස්ස පුත්තා ධම්මං න උග්ගණ්හන්ති?
සින්ධුස්මිං මණයො අත්ථි.
ගරුනං බන්ධවො හියො සින්ධුං ගච්ඡිංසු.

28. අට්ඨවීසතිමො පාඨො

ගත	– ගිය	ඨිත	– සිටි
ආගත	– ආ	නිසින්න	– හුන්
මත	– මළ	ආරුළ්හ	– නැඟි
සුත්ත	– නිදාගත්	ඔතිණ්ණ	– බැස්ස
සුඛං	– සුවසේ	නිච්චං	– නිතර
දුක්ඛං	– දුකසේ	සනිකං	– සෙමින්
ඛිප්පං	– වහා	සහසා	– වහා
අඩ්ඩා	– එකාන්තයෙන්	සාධුකං	– මනා කොට

ගාමං ගතො පුරිසො දුක්ඛං ජීවති.
රුක්ඛං ආරූළ්හො කපි සනිකං ඵලානි ඛාදති.
නදිං ඔතිණ්ණා විනිතා සීසං නහායති.
පීඨේසු නිසින්නා බාලකා සාධුකං උග්ගණ්හන්ති.
නගරසමා ආගතා වාණිජා මණයො කිණිංසු.
මිගා වනෙසු සුඛං වසන්ති.
සා නාරී නිච්චං පුඤ්ඤං කරොති.
සාඛාසු ඨිතා සකුණා අඩ්ඩා භූමිං න පතන්ති.
උපතිස්ස සෙනායො සහසා නගරං පවිසිංසු.
චොරා මග්ගෙසු සුත්තානං ධනං හරිංසු.
අජ්ජ වාපිසු පදුමානි ඛිප්පං විකසන්ති.
ඉත්ථියො ඉමං ගාමං ආගතො පුරිසො අජ්ජ මතො.
පබ්බතං ආරූළ්හො පුරිසො අඩ්ඩා භූමිං පස්සති.
අහං ඛිප්පං ගෙහං ගන්ත්වා මක්ඛිකං ආහරාමි.

29. එකූනතිංසතිමො පාඨො

ප්‍ර.	ධෙනු එළදෙන	ධෙනුයො – එළදෙන්නු
ද්වි.	ධෙනුං	ධෙනුයො
තෘ. ක ප.	ධෙනුයා	ධෙනූහි
ච. ෂ.	ධෙනුයා	ධෙනූනං
ස.	ධෙනුයං	ධෙනූසු

කාසු	– වළ	කණෙරු	– ඇතින්ත
රජ්ජු	– ලණුව	සස්සු	– නැන්ද
යථා	– යම්සේ	පුන	– නැවත
තථා	– එසේ	කදා	– කවදා
කුතො	– කොතැනින්	පාතො	– උදෑසන
තතො	– එයින්	සායං	– සවස

ඛණ්ඩති	– බිඳියි	ඛොවති	– සෝදයි
ඔලොකෙති	– බලයි	ඨපෙති	– තබයි.

අයං ධෙනු පුන වාපිං ගන්ත්වා උදකං පිවති.
ගොපාලො කුතො ධෙනුයො ගහෙත්වා වනං ගච්ඡති.
තුය්හං සස්සු පාතො ධෙනුං මුඤ්චති.
කදා තුමෙහ කාසුං ඛණථ?
ධෙනුයො සායං අටවියා ආගච්ඡන්ති.
කදා මයං තතො ආගන්ත්වා ආහාරං භුඤ්ජිම්හ.
යථා තුය්හං සස්සු කථෙති තථා ත්වං කරොසි.
පුරිසා කණෙරුං රජ්ජුයා බන්ධිංසු.
ගොපාලස්ස පුත්තා නිච්චං ධෙනුයා ඛීරං පිවන්ති.
ඉත්ථියො කාසුයා උදකං ගහෙත්වා වත්ථං ධොවති.
මයං අටවිසු හස්සීනො ච කණෙරුනො ච ඔලොකෙම.
සස්සු පතිස්ස මඤ්චං මඤ්ජුසායං ඨපෙති.
ඉසි වනස්මා ආගතං ධෙනුං රජ්ජුයා බන්ධති.

30. තිංසතිමො පාඨො

පාඨශාලා

අඤ්කුරං – අඤ්කුර උට්ඨහිත්වා – නැගිට
කීළඛගණං – සෙල්ලම් පිට්ටනිය භුඤ්ජිත්වා – අනුභව කොට
විවෙකවෙලා – විවේක කාලය ඨත්වා – සිට
කීළති – ක්‍රීඩා කරයි පතිත – වැටුණු

1. බාලකා ච බාලිකායො ච පාතො උට්ඨහිත්වා මුඛං ධොවිත්වා. අථ තෙ ආහාරං භුඤ්ජිත්වා පාඨසාලං ගච්ඡන්ති. තෙ ආසනෙසු නිසීදිත්වා සාධුකං උග්ගණ්හන්ති. අඤ්කරාති ච ලිඛන්ති. විවෙකවෙලායං තෙ කීළඛගණං ගන්ත්වා තත්‍ර කීළන්ති.

2. පාතො සූරියො උදෙති. තදා වාපීසු පදුමානි විකසන්ති. පාඨසාලායං උය්‍යානසම්මිං රුක්ඛා ච ලතායො ච අත්ථි. රුක්ඛෙසු ඵලානිව ලතාසු පුප්ඵානිව අත්ථි. මයූරො රුක්ඛස්ස සාඛායං නිසීදිත්වා නදිං ඔලොකෙති. බාලිකායො රුක්ඛෙහි පතිතානි පුප්ඵානි ගහෙත්වා මුනිං පූජෙන්ති. එකා යුවති රුක්ඛස්ස ඡායායං නිසීදති. යුවතියං හත්ථසම්මිං වීණා අත්ථි, සා තං වාදයති.

3. එකො බාලකො ගොණෙ වාපිං නයති; තෙ ගොණා උය්‍යානසම්මිං තත්‍ර තත්‍ර ගන්ත්වා තිණානි ඛාදිත්වා වාපියං උදකං පිවන්ති. තෙ රත්තියං රුක්ඛානං මූලෙසු සයන්ති. රුක්ඛං ඇරුළෙත්වා එකො බාලකො තත්‍ර නිසීදිත්වා ඵලානි ඛාදති. තදා එකං ඵලං භූමියං පතති. භූමියං ඨිතො බාලකො තං ඵලං ගහෙත්වා ඛාදති.

4. ත්වං හියො කිං අකාසි? අහං හියො මිත්තස්ස ගෙහං ගච්ඡිං. ත්වං සෙව කිං කරිස්සසි? අහං සෙව ගෙහං ගන්ත්වා නහායිස්සාමි. සො තත්‍ර වත්ථානි වික්කිණාති? වාණිජො තත්‍ර වත්ථානි වික්කිණාති. සො මය්හං එකො බන්ධු භවති. තුය්හං දාසො ඉදානි කිං කරොති? මය්හං දාසො ඉදානි හත්ථං පවති.

REVISION – 6. පාඨ සම්පිණ්ඩනය

කිං ශබ්දය

පුල්ලිඞ්ගය

ප්‍ර.	කො	කෙ
ද්වි.	කං	කෙ
තෘ. ක.	කෙන	කෙහි
ච. ෂ.	කස්ස	කෙසං
ප.	කස්මා	කෙහි
ස.	කස්මිං	කෙසු

ස්ත්‍රීලිඞ්ග

ප්‍ර.	කා	කායො
ද්වි.	කං	කායො
තෘ. ක. ප.	කාය	කාහි
ච. ෂ.	කස්සා	කාසං
ස.	කස්සං	කාසු

නපුංසක ලිඞ්ග

ප්‍ර.	කිං	කානි
ද්වි.	කිං	කානි
තෘ. ක.	කෙන	කෙහි
ච. ෂ.	කස්ස	කෙසං
ප.	කස්මා	කෙහි
ස.	කස්මිං	කෙසු

කෘදන්ත පද:

26. කත පච්ත ඨිත
    ලික්ඛිත භුඤ්ජිත නිසින්න
    රක්ඛිත 28 ගත ආරුළ්හ
    දෙඛිත ආගත ඔතිණ්ණ
    පීත මත පතිත
    බාදිත සුත්ත

පුල්ලිඞ්ග උකාරාන්ත ශබ්ද

ගරු ශබ්දය

ප්‍ර.	ගරු	ගරවෝ
ද්වි.	ගරුං	ගරවෝ
තෘ. කා.	ගරුනා	ගරුභි
ච. ෂ.	ගරුස්ස	ගරුනං
ප.	ගරුස්මා	ගරුභි
ස.	ගරුස්මිං	ගරුසු

නාම පද: – Nouns

සෙතු	භික්ඛු	භික්ඛූ
ගානු	ඛත්තු	උච්ඡු

සත්‍රීලිඞ්ග උකාරාන්ත ශබ්ද

ප්‍ර.	ධෙනු	ධෙනුයෝ
ද්වි.	ධෙනුං	ධෙනුයෝ
තෘ. කා. ප.	ධෙනුයා	ධෙනුභි
ච, ෂ.	ධෙනුයා	ධෙනූනං
ස.	ධෙනුයං	ධෙනූසු

නාම පද

කාසු	කණ්ණෙරු
රජ්ජු	සස්සු

අතිරේක නාමපද

ඒකො

අකඛරං	වම්මං

ක්‍රියා පද: – Verbs

ජිනාති	ඛණති
භිනත්ති	ඔලොකෙති

පූර්ව ක්‍රියා:

සුත්වා	ආගන්ත්වා	පිවිත්වා
දිස්වා	ඨත්වා	භුඤ්ජිත්වා

චරිත්වා

නිපාත පද	(ක්‍රියාවිශෙෂණ)		Indeclinables
සීඝං	නිච්චං	පුන	අඩා
සාධුකං	සන්තිකං	තතො	කුතො
දුක්ඛං	සහසා	කදා	
සුඛං	යථා	පාතො	
ඛිප්පං	තථා	සායං	

ඔබ මෙනෙක් උගත් පාළි වචන

මූල් පාඩම් 22 න්

මූලික පද 247 විභක්ත්‍යන්ත පද 2872

23-30 පාඩම් වලින්

කෘදන්තනාම පද 17 එක ලිඞ්ගයකට වචන 16 බැගින් ලිඞ්ගත්‍රයට

17 × 16 × 3 816

සාමාන්‍ය නාම පද 15 වරනැගුණුපද (15 × 16) 240

ක්‍රියා පද 4 ,, (4 × 6) 24

සර්වනාම පද 1 ,, ලිඞ්ගත්‍රයට (1 × 16 × 3) 48

පූර්ව ක්‍රියා පද 7 – – 7

නිපාත පද 17 — — — 17

මූලික පද 308 විභක්ත්‍යන්ත පද 4024

ඔබ මේ පොතෙන් උගත් මුළු වචන ගණන

මූලික පද 308 විභක්ත්‍යන්ත පද 4024

Exercise 21. – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළන්න.

1. මේ ළමයා ඊයේ පාසැලට නො ආවේය. 2. දිවියෙක් ගොනෙකු මරා කෑවේය. 3, මිනිස්සු ආයුධ වලින් ගසා දිවියා මැරූහ. 4. කවර පුරුෂයෙක් කුඹුර රකී ද? 5. කවර ස්ත්‍රීහු ගඟේ නාදී ද? 6. ඔබ කවර ගෙඩි කෑමට කැමැත්තෙහිද? 7. වඳුරා කවර ගසක ඉඳිද? 8. උඹලා කවර නගරවල ඇවිද්දහු ද? 9. භික්ෂූහු මිනිසුන්ට ධර්මය දෙශනා කරත්. 10. ඊයේ ඇතින්නක් වළක වැටුනාය. 11. ගොවියා එළදෙන රැහැනින් බැඳ ගෙනාවේය. 12. උදෑසන වැව්වල නෙළුම්මල් පිපෙත්.

Exercise 22 – අභ්‍යාසය

පාළියට පෙරළන්න.

1. මේ දැරිය කාගේ දුවක් ද? 2. මම උදෑසන නැගිට මුණ සෝදා ගන්නෙමි. 3. මේ ළමයා ගසෙන් වැටුණු අඹ ගෙඩියක් ගෙන කෑවේ. 4. මගේ ගුරුවරු සවස උයනට යති. 5. කවරෙක් මේ පොත ලිව්වේ ද? 6. කවර බාලිකාව කගේ අතේ වීණාවක් ඇඳිද? 7. උඹ උදේ කිරි බොන්නෙහි ද? 8. උඹේ නැයෝ කවර නගරයක වසත් ද? 9. තරුණිය නැත්දා සමඟ සෙමින් සෙමින් වැවට ගියාය. 10. ඔහු යම්සේ කියසිද මම එසේ කරමි 11. කවර ගස්වල හා කවර වැල්වල මල් නොපිපෙත්ද? 12. මම කවර මිනිසෙකුගේ දුක හය වෙමි ද?

Exercise 23 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරන්න.

1. දීපියො මිගො මාරෙනති 2. කො පුරිසා අජ්ජ වනස්ස ගච්ඡනති? 3. කෙසං වනිතානං පුත්තෙන ඛෙත්තං කසනති? 4. ඉමං කස්සකො රජ්ජුනා ධෙනුං බන්ධිත්වා ගච්ඡති. 5. කෙ ඉත්ථියො තියො නදිසම්මිං නහායි. 6. සඛිස්ස දූතී පාතො භත්තං පචති. 7. මයං නගරස්මා ආගතං වාණිජො පස්සිං 8. කස්ස බාලිකාය මඤ්ඤූසායං මණිං අත්ථි? 9. බුද්ධො දෙසිතා ධම්මං සුත්වා මනුස්සා සුඛං ලභිස්සති. 10. අයං හත්ථියො මය්හං ඛෙත්තස්මිං උච්ඡුයො ඛාදිංසු. 11. රුක්ඛස්ස අරුළ්හං කපයො තත්ථ ඵලා ඛාදි. 12. තුය්හං මාතුලානිස්ස ඤාතියො නගරං ගන්ත්වා වික්කිනති.

Exercise 24 – අභ්‍යාසය

නිදෙස් කරන්න.

1. ඉමං දූතී පුප්ඵා ච ඵලා ච ආහරති. 2. සො තරුණී තියො වීණාය වාදයති 3. මයං මනුස්ස කථිණී සුණිං 4. ඉමං බාලකා නදියං ගන්ත්වා පදුමං පස්සනති 5. තුම්හෙ කස්මිං ගාමෙසු විහරනති? 6 කාසං භූපාලානං උය්‍යානෙසු මයූරා නච්චති? 7. ත්වං කාය හත්ථෙන ලෙඛනෙ ලිඛත? 8. ඉමෙ කුමාරො කෙසං වනිතානං පුත්තා භවති? 9. කො පුරිසා මුනිනා ධම්මං සුණාථ? 10 ඉමා බාලිකා කස්මිං පාඨසාලායං උග්ගණ්හාථ. 11. අහං උය්‍යානස්ස ගන්ත්වා රුක්ඛස්ස ඡායායෙ නිසිදිං. 12. සො චොරා වනස්ස ගුහෙසු වසනති.

පාළිපාඨමඤ්ජරී නවීන භාගයේ වචන මාලාව

පු – පුල්ලිඞ්ග ශබ්ද ඉ – ස්ත්‍රීලිඞ්ග ශබ්ද
න – නපුංසක ලිඞ්ග ශබ්ද 3 – ත්‍රි ලිඞ්ග ශබ්ද
නි – නිපාත පද
ස – සමීකාමය

සඳහා යොදන ලද බව දන්න යුතුයි.

අ

අඤ්ඤර – අකුර පු. න.
අඞ්ගුලි – ඇඟිල්ල. ඉ.
අජ්ජ – අද. නි.
අටවි – වනය. ඉ.
අතිථි – ආගන්තුකයා පු.
අත්ථි – ඇත. තිබේ.
අධිපති – අධිපතියා. පු.
අඩ්ඩා – ඒකාන්තයෙන්. නි.
අයං – මේ තෙම.
මේ තොමෝ
අරි – සතුරා. පු.
අසි – කඩුව. පු.
අස්ස – අශ්වයා. පු.
අහං – මම.
අහි – සර්පයා. පු.

ආ

ආකාස – අහස.
ආගච්ඡති – එයි.
ආගත – ආ. 3.
ආගන්ත්වා – අවුත්
ආයුධ – ආයුධය. න.
ආරුළ්හ – නැගුණු. 3.
ආරුහති – නගියි.
ආලෝක – එළිය. පු.
ආහරති – ගෙන. එයි.
ආහරිත්වා – ගෙනවුත්.
ආහාර – අහර. පු.

ඉ

ඉත්ථි – ස්ත්‍රිය. ඉ.
ඉදානි – දැන්. නි.
ඉම – මේ. ස.
ඉමා – මැලා.
ඉමං – මොහු මැය.
ඉමෙ – මොවුහු මොවුන්
ඉසි – තාපසයා. පු.

උ

උග්ගණ්හාති – උගනියි.
උච්ඡු – උක්කුස. පු.
උදක – ජලය. න.
උදෙති – උදාවෙයි.
උය්‍යාන – උයන. න.

එ

එකා – එකා. එක්. ස.
එත්ථ – මෙහි. නි.
එවං – මෙසේ. නි.

ඔ

ඔලොකෙති – ඔලයි.
ඔතිණ්ණ – බැස්සාවූ. 3.

ක

කඤ්ඤා – කන්‍යාව. ඉ.
කණ්ණෝරු – ඇතින්න. ඉ.
කණ්ණ – කන. න.
කත – කරන ලද. 3
කථා – කථාව. ඉ.
කථං – කේසේ. නි.
කථෙති – කියයි.
කද – කවද. නි.
කපි – වඳුරා. පු.
කම්මකාර – කම්කරුවා. පු.
කරොති – කරයි.
කවි – පණ්ඩිතයා. පු.
කසමා – කවර.
හෙයකින්. නි.
කස්සක – ගොවියා. පු.
කාක – කපුටා. පු.
කාසු – වළ. ඉ.
කිං – කුමක්ද. ස.
කිණාති – මිලදී. ගනියි.
කුක්කුට – කුකුළා. පු.
කුක්කුටී – කිකිළිය. ඉ.
කුතො – කොතැනින්. නි.
කුමාර – කුමාර. ළමයා. පු.
කුමාරී – කුමරිය; දූරිය. ඉ.
කුහිං – කොහි. නි

ඛ

ඛණති – සාරයි.
ඛාදති – කයි.
ඛාදිත – කන ලද. 3.
ඛිපපං – වහා. නි.
ඛීර – කිරි. න.

ග

ගච්ඡති – යයි.
ගජ – ඇතා. පු.
ගඞ්ගා – ගඞ්ගා නදිය.
ගඟ. ඉ.
ගණ්හාති – ගනියි.
ගත – ගියා වූ. 3.
ගන්ත්වා – ගොස්.
ගරු – ගුරුවරයා. පු.
ගහෙත්වා – ගෙන.
ගාම – ගම. පු.
ගාවි – එළදෙන. ඉ.
ගිරි – පර්වතය. පු.
ගීවා – බෙල්ල. ඉ.
ගුහා – ගුහාව. ඉ.
ගෙහ – ගෙය. න.
ගොණ – ගොනා. පු.
ගොපාල – ගොපල්ලා. පු.

ච

ච – ද. ත්. සමුච්චයාර්ථයේ නිපාතය.

චන්ද – චන්ද්‍රයා. පු.
චමර – සමර්. න.
චරති – හැසිරෙයි.
ඇවිදියි.
චරිත්වා – හැසිරී. ඇවිද.
චිත්ත – සිත. න.
චෝර – සොරා. පු.
චෝරෙති – සොරකම්. කරයි

ඡ

ඡත්ත – කුඩය. න.
ඡායා – සෙවන. ඉ.
ඡින්දති – සිඳියි. කපයි

ජ

ජලනිධි – සාගරය. පු.
ජාලෙති – දල්වයි.
ජීවති – ජීවත් වෙයි.

ඤ

ඤති – නෑයා. පු.

ඨ

ඨත්වා – සිට.
ඨිත – සිටි. 3.

ත

තතො – ඉක්බිති. නි.
තත්ථ – එහි. නි.
තථා – එසේ. නි.
තදා – එකල්හි නි.
තරුණී – තරුණියා. ඉ.
තවං – ඔබ.
තා – ඇලා

තාපයා – තාපසයා. පු.
තිට්ඨති – සිටියි.
තිණ – තණකොළ. න.
තුම්හ – තොපි.
තුය්හං – ඔබට. ඔබගේ.
තෙ – ඔවුහු.

ද

දණ්ඩි – දඬු ගත්
පුරුෂයා. පු.
දත – දතය. දිම. න.
දරිතා – ළදරිය. ඉ.
දස – දසයා. පු.
දසි – දසිය. ඉ.
දිසවා – දැක
දීපි – දිවියා. පු.
දුක්ඛ – දුක. න.
දුක්ඛං – දුක සේ. නි.
දුන්නුභි – බෙරය. ඉ.
දෙති – දෙයි.
දෙව – දෙවියා. පු.
දෙවි – රාජ දෙවිය. ඉ.
දෙවතා – දේවතාවා. ඉ.
දෙසිත – දෙසන ලද. 3.
දෙණි – ඔරුව. ඉ.

ධ

ධන – ධනය. න.
ධම්ම – ධර්මය පු.
ධවති – දුවයි.
ධාත්වා – දුවගොස්.
ධෙනු – එළදෙන. ඉ.

න

න – ප්‍රතිෂේධ නිපාතය.

නගර – නුවර. න.
නච්චති – නටයි.
නදී – ගඟ. ඉ.
නයති – ගෙන. යයි.
නර – මිනිසා. පු
නහායති – නායි
නාග – නයා. ඇතා. පු
නාරී – ස්ත්‍රිය. ඉ.
නාවා – නැව. ඉ.
නික්ඛමති – නික්මෙයි.
නිච්චං – නිතර. නි.
නිධි – නිධානය. පු.
නිසිඤ්ඤ – වාණි වී හුන්. 3
නිසීදති – හිඳියි.
නිසීදිත්වා – හිඳ.
නෙත්ත – ඇස. න.

ප

පක්ඛි – පක්ෂියා. පු.
පචති – පිසයි.
පචිත – පිසූ. 3.
පච්ඡා – පිස.
පජ්ජ – පසුව. නි.
පතති – වැටෙයි.
පති – ස්වාමියා. පු.
පතිත – වැටුණු. 3.
පදීප – පහන. පු.
පදුම – පියුම. න.
පබ්බත – පර්වතය. පු.
පරිසා – පිරිස. ඉ.
පවිසති – පිවිසෙයි
පසීදති – පහදියි.
පස්සති – බලයි
පහරති – ගසයි.
පාඨසාලා – පාසැල. ඉ.
පාණි – අත. පු.
පාතෙ – උදෑසන. නි
පාද – පය. පු
පානීය – පැන් න
පාප – පව න
පිවති – බොයි
පිවිත්වා – බී
පිඨ – පුටුව න
පීත – බොන ලද 3
පිළෙති – පෙළයි
පුඤ්ඤ – පින න
පුත්ත – පුත්‍රයා පු
පුන – නැවත නි
පූජා – පූජාව ඉ

ඵ

ඵල – ගෙඩිය න

බ

බන්ධති – බඳියි
බන්ධු – ඥාතියා පු
බාලක – පිරිමි ළමයා පු
බාලිකා – ගැහැණු ළමයා ඉ
බිළාල – බළලා පු

භ

භත්ත – බත් න
භරියා – භාර්යාව ඉ
භවති – වෙයි

භානු – සූර්‍යයා පු
භායති – බියවෙයි
භික්ඛු – භික්ෂුව
භින්දති – බිඳයි
භුඤ්ජති – අනුභව කරයි
භුඤ්ජිත – අනුභව කළ 3
භුඤ්ජිත්වා – අනුභව කොට
භූපති – රජු පු
භූමි – බිම ඉ

ම

මගධ – මාගධය පු
මඤ්ච – ඇඳ පු
මඤ්ජූසා – පෙට්ටිය ඉ
මණි – මැණික පු
මණ්ඩූක – මැඩියා පු
මත – මළා වූ 3
මනති – මන්ත්‍රීවරයා පු
මයං – අපි
මයූර – මොනරා
මය්හං – මට මගේ
මාතුලානි – නැන්දා ඉ
මාරෙති – මරයි
මාරෙත්වා – මරා
මාලා – මල්දම ඉ
මිග – මුවා පු
මිගී – මුවදෙන ඉ
මිත්ත – මිත්‍රයා පු
මුඤ්ච – මුදයි මිදෙයි
මුනි – මුනිවරයා
භික්ෂුව පු
මූල – මිල මූල න

ය

යටති – සැරයටිය පු
යථා – යම්සේ නි
යාන – යානය න
යුවති – තරුණිය ඉ

ර

රක්ඛති – රකියි
රක්ඛිත – රක්නා ලද 3
රජ්ජු – රැහැන ලනුව ඉ
රත්ති – රාත්‍රිය ඉ
රථ – රථය පු
රවි – සූර්‍යයා පු
රුක්ඛ – ගස පු
රූප – රූපය න
රෝදති – අඬයි

ල

ලතා – වැල ඉ
ලභති – ලබයි
ලික්ඛති – ලියයි
ලික්ඛිත – ලියන ලද 3
ලික්ඛිත්වා – ලියා
ලෙඛන – ලියන්නා පු
ලෙඛන – ලියුම න
ලෝක – ලෝකය පු

ව

වත්ථ – මසන්‍රය න
වන – වනය න
වනිතා – ස්ත්‍රිය ඉ
වසති – වසයි

වසුධා	– පොළොව ඉ
ව්‍යාධි	– ලෙඩ පු
වාණිජ	– වෙළෙන්ද පු
වාදයති	– වාදනය කරයි
වානර	– වඳුරා පු
වාඩාරි	– වැඳිරිය ඉ
වාපී	– වැව ඉ
වාලුකා	– වැලි ඉ
විකසති	– පිපෙයි
වික්කිණ ති	– විකුණයි
විරොවති	– බබළයි
වීණා	– වීණාව ඉ
විහි	– වී පු

ස

සකට	ගැල(කාරත්තය) පු
සකුණ	– පක්ෂියා පු
සඛි	– යෙහෙළිය ඉ
සඳධිං	– සමග නි
සනිකං	– සෙමින් නි
සමුද්ද	– මුහුද පු
සභා	– සභාව ඉ
සයති	– නිදයි
ससु	– නැන්දණියෝ ඉ
සහසා	– වහා නි
සෙව	– සෙට නි
සා	– ඕ තොමෝ
සාඛා	– අත්ත ඉ
සාධුකං	– මනාකොට නි
සාමි	– සවාමියා පු
සායං	– සවස නි
සංරථි	– රථාචාර්යයා පු
සිඛි	– මොනරා පු
සිඛු	– සාගරය පු
සීඝං	– වහා නි
සීල	– ශීලය න
සීහ	– සිංහයා පු
සීහී	– සිංහ ඛෙනුව ඉ
සුඛ	– සැපය න
සුඛං	– සුවසේ නි
සුණාති	– අසයි
සුත්ත	– නිදාගත් 3
සුත්වා	– අසා
සුනඛ	– බල්ලා පු
සුරා	– රා (මත්පැන්) ඉ
සුරිය	– සූර්යයා පු
සුසාන	– සොහොන න
සූකර	– ඌරා පු
සෙට්ඨි	– සිටුවරයා පු
සෙතු	– ඒ දණ්ඩ පු
සෙනා	– සේනාව ඉ
සො	– හෙතෙම
සොත	– කන න
සොභති	– හොබියි බබළයි

හ

හත්ථ	– අත පු
හත්ථි	– ඇතා පු
හරති	– ගෙන යයි
	පැහැර ගනියි
හසති	– සිනාසෙයි
හංස	– හංසයා පු
හීයේ‍ය	– ඊර්ෂ්‍යේ නි

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

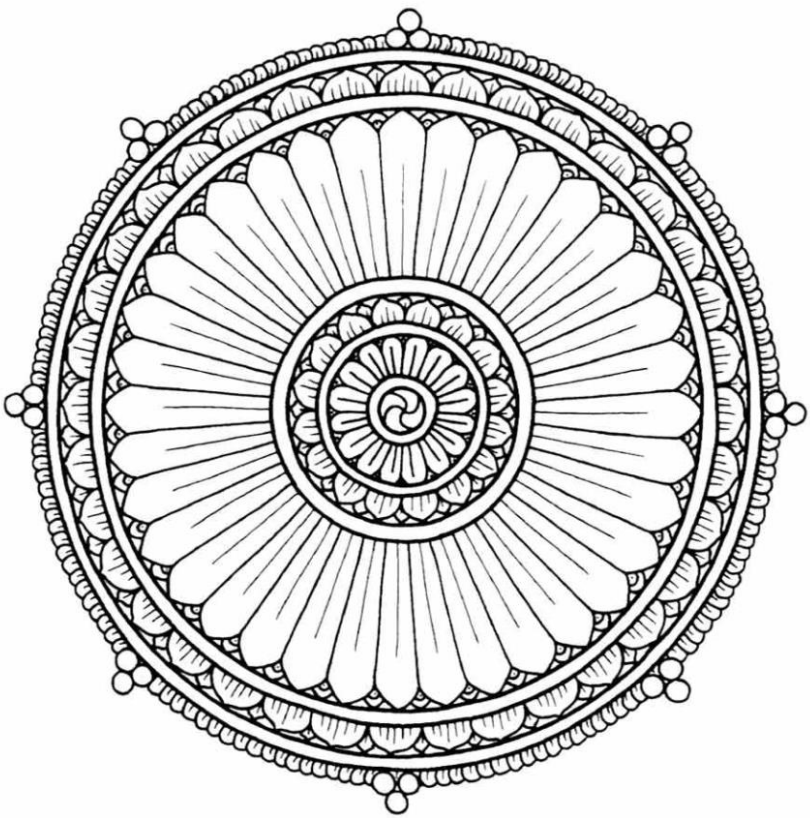

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු